

DRAUGAS

PERIODICALS
July 27,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPOS - JULY 27, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07/26/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr. 145
Kaina 50 c.

Sulaikyti kun. R. Mikutavičiaus paveikslus pardavinėje asmenys

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Antradienį Kaune buvo sulaikyti keli gerai žinomi nusikaltėliai, kurie bandė parduoti pagrobtą nutildyto kunigo Rikardo Mikutavičiaus paveikslų kolekcijos dalį.

Dienraštis „Lietuvos rytas“ ketvirtadienį pranešė, kad Kauno kavinėje „Berniukų užėja“ buvo sulaikyti vienas Vilijampolės gaujos vadų Vidmantas Gudžinskas, pravarde „Guzas“, šios grupuotės narys Virginijus Silvestravicius, pravarde „Virgelis“, bei dar keli nusikaltėliai. Tarp sulaikytųjų — R. Mikutavičiaus nužudymo rengėjo Vlado Belecko buvusi žmona Ona Daujotienė.

Pasak dienraščio, tarp sulaikytųjų yra ir asmuo, prisitaęs užsienio piliėčiu. Jis ketino įsigyti vertybių iš pagrobtos kolekcijos. „Lietuvos ryto“ žiniomis, tai buvo Lietuvos specialiųjų tarnybų agentas, kuris suvažinėjo paveikslų pirkli.

Vakarop į kavinę įsiveržė kaukėti greitojo reagavimo rinktinės „Aras“ pareigūnai. Nusikalstamo pasaulio atstovai buvo paguldėti ant žemės, surankinti ir išvežti. Kelis įtariamuosius pareigūnai pasivijo greitkelyje Vilnius-Klaipėda. Raseinių rajone buvo sulaikytas jų automobilis.

Pasak dienraščio, dalis dingusių paveikslų jau surasti, kitų intensyviai ieškoma. Ma-

nama, kad operacija truks dar kelias dienas.

Kunigo R. Mikutavičiaus kolekcija buvo pavogta 1998 m. birželio 30-osios vakarą. Tuomet V. Beleckas su bendrininkais iš kunigo R. Mikutavičiaus buvo išgabeno meno dirbinių, kurių vertė — per 5 mln. litų. Po to R. Mikutavičius buvo apsaugintas etერი, nuvežtas prie Nemuno ir paskandintas.

Didžioji dalis pavogtų vertybių buvo rasta per antrą kartą V. Belecko namuose Bažnyčios gatvėje. Teisėsaugos pareigūnams pavyko rasti ir kelis kūrinius V. Belecko giminių būte K. Būgos gatvėje bei pas jo brolių Lionginą Stupakovą.

Tačiau didelė dalis kolekcijos iki šiol nerasta. Manoma, kad šios vertybės kainuoja apie du milijonus litų. Didžiąją kolekcijos dalį sudaro apie 20 paveikslų. Kita dalis — įvairios senovinės skulptūros, dėžutės, laikrodžiai bei kitų daiktai.

Už kunigo R. Mikutavičiaus nužudymo organizavimą V. Beleckas buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Lietuvos Aukščiausiasis teismas birželio pabaigoje atmetė V. Belecko kasacinį skundą. Šis sprendimas yra galutinis ir kasacine tvarka neapšaukiamas. Kunigo žudikas visą likusį gyvenimą turės praleisti Lukiškių kalėjime.

Susideginti mėginę tauragiškis rengiasi naujiems veiksams

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — 47-metis tauragiškis Stasys Andreikėnas pernai lapkritį, 3 d. prie prezidentūros Vilniuje mėginio susideginti dėl to, kad baltus gaminanti AB „Tauragės tauras“ jam nesumoka įsiskolinimo atlyginimo. Tačiau susideginti tauragiškiui sutrukdė policijos pareigūnai.

S. Andreikėnas Teisingumo ministerijai ir Vilniaus apygardos administraciniam teismui ketvirtadienį išsiuntė laišką, kuriame teigia, jog po bandymo susideginti jis paklausė patarimo ir kreipėsi į teismą dėl nesumokamo atlyginimo — apie 9,000 litų. Tačiau, kaip teigia S. Andreikėnas, jo skundas iki šiol negrąžintas, o per tą laikotarpį susidarė dar daugiau skolų už komunalines paslaugas bei kt.

„Iki rugpjūčio 20 dienos negavęs motyvuoto paaiškinimo, pasiileku teisę daryti išvadą, kad Lietuvos teismai, įstatymai skirti pasitvirtintiems piliėčiams, o paprastiems piliečiams, o paprastiems piliečiams tik galimybė vykdyti įvairias akcijas. Suprantu, kad tarptautinių organizacijų dėmesį atkreipti neįmanoma badaujant ar susideginant. Todėl kartojau — esu pasirūpęs ir pasiruošęs vykdyti akciją, apie kurią sužino visas pasaulis“, rašo S. Andreikėnas laiške.

Pernai lapkritį uniformuoti policijos pareigūnai S. Daukanto aikštėje priešais prezidentūrą parvėrė ant žemės S. Andreikėną, atėmė iš jo buteliu su benzinu ir surakinio jį antrankiais. Vėliau medikai ištyrė S. Andreikėno peichinę sveikatą, bet sutrikimų nerado.

[vyki prie prezidentūros tyrė

Ketvirtadienį prezidentūroje įvyko iškilminga Vilniuje viešinio Prancūzijos prezidento Jacques Chirac (kairėje) susitikimo ceremonija, po kurios prasidėjo dvišalis Lietuvos ir Prancūzijos prezidentų susitikimas. Oficialaus vienos vizito į Lietuvą atvykusį Prancūzijos vadovą pasitikio prezidentas Valdas Adamkus, ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, ūkio ministras Petras Česna, Lietuvoje akredituoto diplomatinio korpuso atstovai. Po oficialios pasitikimo ceremonijos prezidentūros Melynoje saleje prasidėjo dvišalis prezidentų susitikimas, kuriame jie apsikėitė valstybiniais apdovanojimais bei dovanomis.

Vladimiro Gulevicius (Elta) nuotr.

Seimo pirmininkas tęsia vizitą Vašingtone

Vašingtonas, liepos 26 d. (BNS) — Vašingtone viešintis Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas prašo JAV Kongreso narius paremti Lietuvos siekį 2002 metais tapti NATO nare bei padėti mobilizuoti rėmėjų gretas. Tokią nuostatą jis išdėstė trečiadienį, antrąją vizito JAV dieną lankydamasis JAV Kongrese, kur atskirai susitiko su senatoriais Richard Durbin ir Peter G. Fitzgerald, bei Kongreso nariu Elton Gallegly.

Senatoriaus R. Durbin teigimu, Lietuvos narys NATO palaikančiųjų senatorių skaičius priklausys nuo karinio Lietuvos pasirėmimo ir praktinio įnašo Europos saugumui. Taip pat atidžiai bus stebimas Lietuvos transatlantinės integracijos kursas. Pasak R. Durbin, kuriant teigiamą nuomonę JAV, svarbūs yra ir vieši vyriausybės pareiškimai dėl transatlantinių tikslų.

Seimo pirmininkas visuose susitikimuose užtikrino pašnekovus, kad Lietuvos užsienio politika bus tęsiama, nors vyriausybė ir yra pasikeitusi.

Susitikime taip pat buvo aptarti ekonominiai klausimai. A. Paulauskas pažymėjo, kad per pastaruosius kelerius metus Lietuvos verslas persiorientavo į Vakarų rinkas ir, kaip sėkmingo eksporto į JAV pavyzdį, paminėjo bendrovę „Rokiškio sūris“.

Tuo pat metu buvo atkreiptas dėmesys, kad dar tebėra kloti išnaudojant tarpusavio prekybos galimybes ir reikia ieškoti būdų šias kliūtis pašalinti.

Apilankęs JAV Komercijos departamente, Seimo pirmininkas susitiko su Tarptautinės technologijos politikos ir programų direktore Cathleen A. Campbell ir domėjosi JAV patirtimi, kaip būtų galima paspartinti naujų informacinių technologijų diegimą.

užsakymus, vengia atsiskaityti rinkėjams ir partijos nariams. Prie mitingų tuojų mikrofono išėjo ir LLS vadovas bei Seimo narys Vytautas Šusauskas. Jis patikino susirinkusiuosius, kad LLS gyva ir gyvuos ir kad bus surengtas ne vienas protesto žygis, jei Kauno miesto savivaldybė dirbs ne visuomenės, o savo gerovei. (BNS)

Seimo pirmininkas trečiadienį taip pat lankėsi Holokausto atminimo muziejuje bei susitiko su JAV žydų organizacijų ir JAV Kongreso, administracijos atstovais.

* Per moderniausią rytinėje Baltijos jūros pakrantėje Būtingės terminalą šiemet eksportuota 3.1 mln. tonų naftos — tiek, kiek per terminalą eksportuota per visus 2000-uosius metus. Tikimasi, kad sėkmingai augančios naftos krovos apimtys Būtingės terminalui šiemet leis priartėti prie metinio projekto 8 mln. tonų pajėgumo ir per jį bus perkrauta 6 mln. tonų naftos. Per dvejus metus nuo Būtingės terminalo veiklos pradžios per jį eksportuota 6.8 mln. t naftos, importuota beveik 475,000 t naftos, pakrauti ir iškrauti 75 tanklaiviai.

* Klaipėdos teisėsaugininkams pavyko rasti tik dešimtadalį policijos komisariatuose dingusių baudžiamųjų bylų. Kelis mėnesius trukusio patikrinimo metu Klaipėdos policijoje iš 227 dingusių bylų rastos tik 23. Dalis jų rasta respublikiniame archyve. Dauguma dingusių bylų, pasak Klaipėdos apylinkės prokuratūros darbuotojų, buvo „nesudėtingos vagysčių bylos“.

(K. Elta)

* Nepaisant maisto gamybos technologijų tobulinimo, geriamo vandens kokybės gerinimo, didesnio visuomenės higieninio išprusimo, per maistą ir vandenį užkrečiamos ligos plinta vis labiau, teigia specialistai. Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centro žurno užkrečiamųjų ligų ir parazitozų epidemiologinės priežiūros sektoriaus vedėjos Galinos Zagrebnevičienės duomenimis, per pirmąjį šių metų pusmetį užregistruota 6,692 ūmių žarnyno užkrečiamųjų ligų bei maisto toksininių infekcijų atvejai. Palýginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, bendras sirgimų skaičius padidėjo 7 proc.

(BNS)

* Seimo nariui, socialdemokratui Jonui Jurkui, viešai kaltinamam buvusiu konservatorių vyriausybės tautos genocidu, pačiam gali tekti stoti prieš teismą. Jis įtariamas suklustojęs oficialų dokumentą.

(LR, Elta)

* Lietuva už 23 mln. Prancūzijos frankų (12.42 mln. litų) parduoda Prancūzijai pirmosios nepriklausomybės metais turėtą Lietuvos ambasados pastatą Paryžiuje. Netrukus turėtų būti pasirašyta atitinkama sutartis, kurioje bus pateiktos visos detalės. „Tai buvo vienintelis šešėlis mūsų santykių paveikslė, paveikslė, kuris yra šviesus ir optimistiškas“, sakė Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, pasidžiaugdamas, jo apie šią problemą galima kalbėti jau būtuojų laiku. (BNS)

* Tarptautinė parlamentarų grupė Četėnijos problemoms kreipėsi į Europos Parlamento ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) vadovus, reikalaujama svarstyti Rusijos valdžios ir pareigūnų tarptautinę atsakomybę už Četėnų žudymą. Laiške, adresuotame Europos Parlamento pirmininkei Nicole Fontaine bei Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos prezidentui, lordui Russell-Johnston, taip pat reikalaujama su Rusija kalbėti apie kolonijinio karo prieštąstį — Četėnų tautos apsisprendimo teisės paneigimą, o Rusija raginama tuoj pat pradėti taikos derybas su teisėta Četėnijos valdžia. Laišką pasirašė Tarptautinės parlamentarų grupės Četėnijos problemoms generalinis sekretorius Algirdas Endriukaitis. (BNS)

* L2 redakcijos žiniomis, kai trečiadienį Krašto apsaugos ministerijoje lankėsi prezidentas Valdas Adamkus, buvo planuojama uždarame susitikime palenkėti prezidentą į civilijų pusę su tikslu pakvesti kariuomenės vadą. Socialliberalai Jono Kronkaitio vietoje norėtų matyti Česlovą Jezeršką, socialdemokratą — Valdą Tutkų. (L2, Elta)

* Premjeras Algirdas Brazauskas savo patarėjų pasikvėčius Rolando Pakso „komandos“ nari Saulių Spėčių. Kol kas nėra nurodyta, kokius klausimus kuruos S. Spėčius. Liberalo R. Pakso vyriausybėje S. Spėčius buvo patarėju teisės klausimais. Tai kol kas vienintelis premjero patarėjas. A. Brazauskas ne kartą yra minėjęs, jog nerinkis didelės patarėjų komandos, pasikvėčius tik kelis patarėjus svarbiausiems klausimams derinti.

* Kauno tarybos posėdyje patvirtinus naują pareigybę — savivaldybės administratoriaus — tarybos nariai į šį postą pasikvė Robertą Stanionį. Centro partijos frakcijai priklausantis R. Stanionis teigė, kad pirmiausiai išsiaiškintų, kaip naudojamas savivaldybės administracinis turas, sieks pertvarkyti administravimo struktūras. 48 metų R. Stanionis turi inžinieriaus specialybę, vadovavo koncertinei agentūrai „Litart“, Kauno kultūros namams, o šiuo metu yra viešosios įstaigos „Miesto šventė“ direktorius. Jis prieš ketelė metų kūrė dainas ir grojo grupėje „Coda“. (BNS)

* 60,000 litų, kuriuos naujam Šiaulių merės Vidos Stasiūnaitės automobiliui sukraptė savivaldybė, neutekėjo „Mercedes-Benz“. Automobilio merei bus ieškoma — būtina Mercedeso ir būtina ne senesnės nei 5 metų. (R. Elta)

Sutrupinimai: K — „Klaipėda“, KD — „Kauno diena“, LA — „Lietuvos aidas“, LR — „Lietuvos rytas“, L2 — „Lietuvos žinios“, R — „Respublika“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpan, RIA ir ELTA šaltinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. JAV Senatas trečiadienį pratęsė sankcijų Iranui ir Libijai galiojimą dar 5 metams, vėl užkirsdamas kelią žymėms užsienio investicijoms į šių valstybių naftos ir dujų ūkį. Senatas pritarė 1996 m. Irano ir Libijos sankcijų akto pratęsimui, tuo pasipriešindamas prezidento George W. Bush administracijos, siūliusios pratęsti sankcijas tik 2 metams, valiai. Vis dėlto priimtame projekte įtrauktos kompromisinės formulės, kurios siūlo Kongresui pusantų metų laikotarpį iš naujo įvertinti sankcijų reimą. Irano ir Libijos sankcijų aktu (ILSA), kurį 1996 m. pasirašė tuometinis prezidentas Bill Clinton, buvo siekiama izoliuoti šias valstybes, kurias Vašingtonas kaltino terorizmo aktų remimu.

Moskva. Per Rusijos prezidento Vladimir Putin ir JAV prezidento padėjėjos valstybinio saugumo klausimais Condoleezza Rice susitikimą ketvirtadienį Maskvoje buvo „tesiamos konsultacijos saugumo klausimais, pradėtos Liublianoje ir Genujoje“, pranešė Rusijos saugumo tarybos sekretorius Vladimir Rušaila. Konsultacijos, pasak jo, vyko dviem kryptimis — strateginio pastovumo bei puolamosios ir gynybos ginkluotės balanso klausimais. C. Rice pareiškė, jog būtina „palikti praityje“ Priešrakėtinės gynybos sutartį (PGS), vadinasi, palikti praityje ir šaltąjį karą. C. Rice sakė, kad rugpjūtį „mes turime pasiekti tam tikrą lygį“, o per Rusijos ir JAV prezidentų susitikimą spalį parengti konkrečius siūlymus. JAV prezidento padėjėja taip pat pranešė, jog su V. Putin buvo aptarti ir regioniniai klausimai — padėta Vidurio Rytuose, Balkanuose, Četėnijoje, taip pat žodžio laisvės Rusijoje statusas.

Vašingtonas. JAV Atstovų rūmai trečiadienį balsavo, kad būtų panaikintas draudimas amerikiečiams vykti į Kubą, o pasiūlymas visiškai atšaukti 40 metų trukusį embargą šiai komunistų valdomai salai buvo atmetas tik maža balsų persvara. Atstovų rūmai 240 prieš 186 balsus panaikino nuo seno galiojusius suvaržymus amerikiečiams, vykstantiems į Kubą, taip pasipriešindami prezidento George W. Bush nuostatai. Demokratai žadėjo toliau siekti dar didesnio Kubai taikomų sankcijų sušvelninimo ir teigė, kad šios sankcijos nesulpnino prezidento Fidel Castro valdžios Kuboje. Tačiau daugelis konservatyviųjų respublikonų, taip pat Kubos išeivijų bendruomenė priešinosi sankcijų sušvelninimui, teigdami, kad prekyba su JAV sustiprintų F. Castro režimą. Priimto projekto priešrinkai teigė, kad draudimas vykti į Kubą turi būti panaikintas tik tada, kai F. Castro paleis politinius kalinius ir išduos įtariamuosius, pabėgusius nuo JAV teisingumo.

Vašingtonas. JAV trečiadienį pareiškė esančios „itin susirūpinusios“ dėl Irano grasinimo panaudoti jėgą, siekiant įgyvendinti jo teritorines pretenzijas Kaspijos jūroje. „Tai aiškiai prieštarauja taikiam procesui, vykstančiam Kaspijos jūroje, trukdo jau kurį laiką vykstančiam Kaspijos jūros valstybinės sienos pažymėjimo darbui, — sakė Valstybės departamento atstovas spaudai Philip Reeker. — Šis incidentas gali turėti labai rimtų padarinių“. Incidentas įvyko pirmadienį, kai geologinių tyrimų laivas „Geofizik-3“ prisiartinio prie gincijamos Alavo Sargo-Arazo zonos, esančios ir pietus nuo Azerbaidžano sostinės Baku. Prie jo priplaukė Irano karo laivas ir įtemptos konfrontacijos metu nukreipė savo pabūklus į Azerbaidžano laivą. „Geofizik-3“ apsisuko ir sugrįžo į Baku. Azerbaidžano vyriausybė iškėlė oficialią protesto notą, pareikšdama, kad Iranas „pažeidė tarptautines normas“. „Mes ypaci susirūpinome dėl pranešimų... kad pabūklus turėjęs Irano laivas pagrasino jėga, norėdamas išvartyti naftos žvalgybos laivą iš šio rajono“, sakė P. Reeker.

Montrealis. Trečiadienį Montrealyje Hollywood'o stiliaus iškilėmis buvo pakikitytas Kanados prancūzų popmuzikos dievaites Celine Dion suhus Rene-Charles, kurį šeima vadina mažuoju princu. Iškilmes rodė valstybinė televizija. C. Dion ir jos vyras Rene Angelis, kurie Kanadoje prilygsta karališkieji šeimai, į Dievo Motinos baziliką Montrealio senamiestyje kartu su 6 mėnesių kodiuku atvyko juodu limuzinu. Bazilikoje susirinko 250 draugų ir šeimos narių, o prie jos laukė minia fotografų ir daugiau kaip 1,500 gerbėjų, audringai sveikinusių švytintą C. Dion. Jos suhus buvo pakikitytas pagal melchitų katalikų, kuriems priklauso iš Sirijos kilęs R. Angelis, apeigas — kartu su Krikštu jis iš karto priėmė ir Sutvirtinimą bei Švč. Sakramentą. Vėliau C. Dion ir R. Angelis namų soduose Lavale, saloje į šiaurę nuo Montrealio įvyko prašmatnus, bet privatus pobūvis kvietiniams svečiams. 33 metų C. Dion, norėdama pagimdyti ir paauginti savo sūnų, 1999 m. pabaigoje 3 metams nutraukė savo karjerą. Populiarioji dainininkė yra pažadėjusi sugrįžti 2003-aisiais, miuziklu Las Vegas.

New Yorkas. Į JAV sveikatos apsaugos ministerijos sudarytą 218 maisto produktų, turinčių kancerogenų, sąrašą netrukus gali būti įtraukta atviroje ugnyje kepta mėsa — JAV pobūviuose gamtoje mėgstamas patiekalas. Wisconsin valstijos Milwaukee miesto televizija tai pranešė, remdamasi valstijos medicinos kolegijos onkologų atliktais tyrimais. Jie priėjo išvadą, kad atviroje ugnyje keptamajai mėsai apskrudinti ir suanglėjant atsiranda pavojingų medžiagų, galinčių sukelti vėžį. „Visko kaltininkai — mėsoje esantys riebalai“, sakė onkologas Andrea Barr. Jis pažymėjo, jog kancerogenai atsiranda tuo metu, kai išsilydo riebalai išlykšta iš mėsos gabalų, paprastai sukeldami didelį apėtiją.

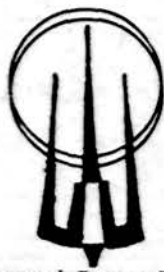
Talinas. Nuo rugpjūčio 1 d. Estijoje daltonikai galės gauti ir mėgę, ir profesionalų vairuotojų pažymėjimus. Vyriausiosios kelių eismo komisijos žinovų nuomone, nors daltonikai neatskiria raudonos ir žalios spalvų, tai jiems netrukdo reaguoti į šviesosforo signalus, nes raudona šviesa yra viršuje, o žalia — apačioje. Žinovai taip pat teigia, kad dėl daltonizmo Estijoje nebuvo autoavarijų. Nepriklausomus gydytojus stebina ši naujovė.

KALENDORIUS

Liepos 27 d.: Danguolė, Natalija, Pantaleonas, Sergejus, Svalia, Zintautas.

Liepos 28 d.: Ada, Augmina, Botvydas, Innocentas, Kintibutas, Viktoras, Vytautas.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ŠALFAS SAJUNGOS JUBILIEJINĖS SPORTO ŽAIDYNĖS

LAUKO TENISAS

Lauko tenisas Jubiliejinėse sporto žaidynėse š. m. liepos 5-6 d. vyko Thorncliffe Park Teniso klube, East York, Toronto. Šį teniso turnyrą vedė ŠALFAS-gos teniso vadovas ir Jubiliejinio sporto žaidynių organizacinio komiteto narys Eugenius Kriščiūnas. Jam talkino Jonas Žukauskas ir Petras Tutlys. Šis turnyras sutraukė 27 žaidėjus, tarpe jų buvo viena jaunė, keturi jaunieji ir devynios moterys. Trys žaidėjai buvo atvykę iš Lietuvos, o kiti buvo iš Baltijos, Virginijos, Marjando, Michigano, Clevelando, Hamiltono ir Toronto. Nors turnyras turėjo tris dienas, buvo baigtas per dvi, nes buvo galima naudotis šešiomis teniso aikštelėmis ir tenistų skaičius buvo nedidelis.

Bendrai, nei moterų, nei vyrų teniso žaidimo lygis nebuvo aukšto lygio, be to, žaidimų metu buvo didelis vėjas. Jaunių klasėje geriausiai pasirodė ir sau varžovo neturėjo 13 metų Rokas Zdanavičius iš Lietuvos. Jo tikslus, gražus

ir tvirti smūgiai galėjo ir vyresnius aplošti. Moterų klasėje pirmavo Audra Varnelė, Murdock iš Michigan. Vyrų klasėje geriausiai pasirodė Gediminas Saunoris iš Hamiltono, o senjorų be pralaimėjimo — Jurgis Vodopalis iš Virginijos. Visose rungtyse buvo žaidžiama iki aštuonių laimėtų žaidimų (pro-set), ir kai kuriose rungtyse buvo žaidžiama kiekvienas su kiekvienu (round-robin). Tik visi finalai buvo žaidžiami iš dviejų laimėtų setų.

Labai gaila, kad į šias Jubiliejinės žaidynes nebuvo atvykę nei vienas žaidėjas iš Čikagos, New Yorko, Detroito ar kitų miestų. Ypač liūdna, kad labai, labai silpnai buvo jaunių klasė, iš viso tik trys žaidėjai, ir atvykę iš Lietuvos šiose jubiliejinėse žaidynėse. Apgailestina, kad niekas iš organizacinio komiteto, įskaitant ir ŠALFAS-gos pirmininką, neturėjo nei minutės laiko užsukti ir pamatyti te-

ŠALFAS-gos jubiliejinio žaidynių, Toronte vykusio š. m. liepos 5 ir 6 d., lauko teniso turnyro dalyvių Thorncliffe teniso klube. Pirmos eilės dešinėje klubo varžybų vadovas ir turnyro rengėjas Eugenius Kriščiūnas. Nuotr. Elvyros Vodopalienės

niso rungtis. Atrodo, kad visų dėmesys buvo skiriamas krepšiniui. O, visgi, būtų buvę smagu, kad švenčiant 50 m. Jubiliejinės žaidynes kiekvienas sporto šaka būtų sulaukusi šio tokio dėmesio iš rengėjų.

Teniso rungtynių rezultatai:

Vyrų vienetas — Pirmą vietą laimėjo Gediminas Saunoris (Hamilton) prieš Romualdą Tarasevičių (Cleveland) 6-4 6-2. Trečią vietą — Eugenius Kriščiūnas (Toronto) prieš Petra Tutly (Toronto) 8-6.

Vyrų vienetas (45 m ir vyresni) — Pirmą vietą — Antanas Lekšutis (Lietuva), antrą vietą — Arūnas Šlekys (Maryland), kartu gavo ir pirmą vietą, kaip ŠALFAS-gos — žaidėjas, trečią vietą atiteko Vytautui Vaidžiuliui (Lietuva), o ketvirtą iškovojo dr. Rimas Karka, o kaip ŠALFAS-gos žaidėjui priklausė antra vieta.

Vyrų vienetas (65 m ir vyresni) — Pirmą vietą be pra-

laimėjimo atiteko Jurgiui Vodopaliui (Virginija). Antra vieta dr. Algijui Saunoriui (Hamilton) ir trečią vietą Alfonsui Budininkui (Toronto).

Jaunių (18 m ir jaun.) — Pirmą vietą be pralaimėjimo Rokas Zdanavičius (Lietuva). Antra vieta Simas Kriščiūnas (Toronto), trečią vietą — Lukas Turczyn.

Moterų vienetas — Pirmą vietą laimėjo Audra Varnelė Murdock (Michigan) prieš Dalę Saunorienę (Hamilton) 8-3 ir trečią vietą laimėjo Dalė Trumpickienė (Hamilton) prieš Giną Ginčauskaitę (Toronto) 8-5.

Vyrų dvejetas — Pirmą vietą atiteko Alfonsui Budininkui, žaidžiant su Jurgiu Vodopaliu. Antra vieta — Eugenijui Kriščiūnui, žaidžiant su Algijumi Veliuona. Trečią vietą nebuvo išspręsta dėl susižeidimo. Dėl trečios vietos turėjo žaisti dr. A. Saunoris su Gedimynu Saunorium prieš V. Vaidžiulį ir A. Lekšutį.

Moterų dvejetas — Pirmą vietą laimėjo Audra Varnelė Murdock su Gine Ginčauskaite, antrą vietą — Dalė Trumpickienė su Dana Grajauskaite.

Mišrus dvejetas — Pirmą vietą laimėjo Gine Ginčauskaitė su Algijumi Veliuona; antrą vietą Dalė Trumpickienė su Petru Tutliu; trečią vietą taip pat buvo neišspręsta tarp Dalios Saunorienės žaidžiant su Arūnu Šlekiu ir dr. Rimo Karkos, žaidžiant su Dana Grajauskaite. Mišriam dvejetui dar žaidė Janina Brazauskaitė su Jurgiu Vodopaliu.

Bendri įspūdžiai — ŠALFAS-gos teniso vadovas Eugenius Kriščiūnas daug pastangų įdėjo organizuoti šį turnyrą. Labai tvarkingai ir nuosekliai buvo teikiama informacija, kas palengvino žaidėjų atvykimą į šias žaidynes. Nors teniso klubas sa-

vo išvaizda nebuvo ištaigingas, tačiau šešios teniso aikštelės ir paslaugūs tarnautojai palengvino žaidimų vedimą. Gaila tik, kad šis klubas buvo toliau nuo visų kitų žaidynių, taip, kad bendrą vaizdą apie žaidynių pasisekimą buvo sunku susidaryti. Gautame specialiai žaidynių progai išleistame leidinyje buvo galima skaityti, kad vyko įvairios vakarinės programos žaidėjams. Įdomu, kad trečiadienio vakare, liepos 4 dieną, kur buvo parašyta „Opening Night Cocktail Party“, buvo galima eiti tik su pakvietais. Kažkaip liūdna, kad žaidynių atidarymą turėję turėti pakvietimą. Tad, neteko dalyvauti nei viename, išskyrus ŠALFAS-gos 50 metų pagerbimo vakarą, kuriame buvo apdovanoti ŠALFAS-gos nusipelnę darbuotojai. Dar spejom pamatyti ir dalį tinklinio rungtynių, kur pirmą vietą iškovojo Clevelando „Žaibo“ vyrų komanda. Gražiai kovojo ir Detroito „Kovas“, ir su dideliu entuziazmu — Toronto „Aušra“. Deja, Baltijos „Lietuvių atletų“ klubo vyrų komanda buvo labai nesusižaidusi, taip, kaip ir sudėtinė Čikagos „Žara“ ir Los Angeles „Banga“, kurios sudarė vieną bendrą „Sokurio“ komandą.

Tinklinio turnyrą gražiai vedė Mindaugas Leknickas. Žiūrovų buvo tik saujelė, nors ir vyko finalinės rungtynės. Dar teko pamatyti ir dalį finalinių krepšinio rungtynių tarp Čikagos „Litanicos“ ir Detroito „Kovo“. Dominavo „Kovo“ žaidėjai. Čia jau matėsi ir daugiau žiūrovų. Padėka tenka visiems rengėjams ir darbuotojams. Linkime, kad sportuojantis jaunimas ir ateinantys nauji vadovai toliau ugdytų ŠALFAS-gos veiklą, plesdami finzinį auklėjimą ir lavinimą.

Elvyra Vodopalienė

ŠALFAS-gos Jubiliejinio žaidynių, Toronte vykusio š. m. liepos 5 ir 6 d., lauko teniso turnyro mišrių dvejetų laimėtojai su šio turnyro organizatoriais. Iš kairės: pirmos vietos laimėtojai Algimantas Veliuona ir Gine Ginčauskaitė, turnyro vadovas Eugenius Kriščiūnas, antros vietos laimėtojai Dalė Trumpickienė ir Petras Tutlys, turnyro vadovo talkininkas Jonas Žukauskas. Turnyras vyko Thorncliffe park teniso klube. Nuotr. Elvyros Vodopalienės

RANKOS LENKIKŲ NAUJI LAIMĖJIMAI

Gerai nusiteikę iš Indiana valstijos sugrįžo mūsų rankos lenkikai. Čikagos lietuvių jaunimo centro sporto mėgėjai gražiai pasirodė North Webster mieste vykusiame turnyre.

Po paraiškų užpildymo moterų grupėje aiškia favorite

buvo Dalia Medžiausytė, kelianti baimę visoms priešininkėms po pergales prieš JAV sunkaus svorio čempionę Mary McConagey.

Dalia nesunkiai laimėjo absoliučioje įskaitoje.

Mėgėjų ir aukšto meistriškumo grupėse dešinė ranka

pagirtinai pasirodė Tomas Guntorius, iškovojęs dvi pirmąsias vietas. Tomas intensyviai treniruojasi ir yra vienas sparčiausiai tobulėjantių Amerikos lietuvių rankos lenkikų.

Kaire ranka, sunkaus svorio kategorijoje be pralaimėjimų, baigmę pasiekė du Čikagos lietuviai: Aidas Paliskis ir Saulius Rakauskas. Kaip ir buvo tikėtasi, pergalę pasiekė Aidas.

Nudžiugino ir Romanas Dubininkas, vidutinio svorio kategorijoje dešinė ranka iškovojęs antrą vietą. Įtemptoje kovoje Romanui teko nusileisti žymiai didesnį patyrimą turinčiam priešininkui.

Pasibaigus varžyboms ir apdovanojimams, lietuvičiai išskubėjo į kitą Indianos valstijos kraštą — į Beverly Shores, pasveikinti savo krikštėvi profesorius Joną Rakauską Joninių progą. Kodel krikštėvi?

Prieš dvejus metus visiems gerai žinomas politinis ir kul-

tūros veikėjas, Lituanistikos tyrimo instituto ir didžiulės bibliotekos įkūrėjas profesorius J. Rakauskas, ištiesė pagalbos ranką... sporto entuziastams. Sukaupia ilgąmetę organizacinę profesoriaus patirtis padėjo iš paskirų sporto aistrų pastangų sukurti tautinį sporto klubą.

Vienos lietuvių išeivijos kartos pagalba kitai — ne toks jau dažnas reiškinys. Tuo maloniau stebėti bendradarbiavimo rezultatus.

Sporto klubas „Aidas“ jungia grupę pajėgių atletų, trenerių ir gydomosios kano kultūros specialistų. Sukurta sportinė bazė, leidžianti sveikai praleisti laiką, pabendrauti.

Bet grįžkime į Beverly Shores, kur visų laukė profesorius J. Rakauskas vaišingumas ir tikrai neeiliniai kulinariniai sugebėjimai. Viskas buvo taip tikra. Nedaug tepalinta gamta, puiki namų dvaisia, lietuviška daina, žaidimai... Joninių naktis.

Ir kiek nedaug mums skubantiems, lekiantiems tereikia.

Tik truputėlio žmogiškos šilumos.

Remigijus Gorys

Rankos lenkimo varžybų, vykusio Webster, Indianoje, čempionų ir prizinių tarp net keturi Čikagos „Aido“ klubo nariai. Iš kairės: Aidas Paliskis (antras), Romanas Dubininkas (ketvirtas), Dalia Medžiausytė (šešta) ir Tomas Guntorius (septintas). Nuotr. Sauliaus Rakausko

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00, Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį patvirtinti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:		\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

MARIUS KATILIUS, M.D.

CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslelės, krūtys,

žarnyno, endokrinologinė ir

laparoskopinė chirurgija.

300 Barney Dr., Suite A

Joliet, IL 60435

Tel. 815-744-0330;

lietuviškai 815-744-8230

www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už

priemamą kainą. Pacientai priimami

absoliučiai punktualiai. Susitarimui

kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8280

POPIEŽIAUS KELIONĖ Į UKRAINĄ

E. RINGUS

Apie šią kelionę daug rašo ir kalba lenkai ir ukrainiečiai, o labai mažai – Amerikos žiniasklaida. Su širdgela turio pakartoti ukrainiečių paskelbtas žinias apie popiežiaus kilmę. Pagal ukrainiečių autorius, popiežiaus motina buvo ukrainietė. Tai pareiškęs pats popiežius, dar būdamas kardinolu, per vieną vizitą Amerikoje, kai lankė Ukrainos institutą Harvardo universitete. Iš motinos ir vietinės aplinkos jis išmokęs kalbėti ukrainietiška. Popiežiaus motinos proseneliai gyvenę netoli Chelmo miesto ir priklausę Unitų bažnyčiai. Čarams pradėjus persekioti, nemažai unitų persikėlė į Vakarų Ukrainą ir daugelis iš jų priėmė katalikybę. Motinos šeimoje kalbėta ukrainietiška ir lenkiškai.

Pagal lenkų ir rusų žiniasklaidą, Kijevo vyriausybė tikėjosi didelio žmonių antplūdžio, bijojo demonstracijų ir baiminos dėl popiežiaus saugumo. Todėl kiek galima labiau sutrumpino popiežiaus maršrutą Kijevo gatvėmis, uždraudę masinių judėjimų ir patikrinę visus namus tu gatvių, kuriomis turėjo važiuoti popiežius. Reikalavo, kad visi namai langai būtų uždaryti ir nebūtų metomos gėlės. Taip pat buvo įspėti opozicinių organizacijų vadovai – nerengti demonstracijų.

Norintys dalyvauti susitikimuose su popiežium policija išėjo atvykti į Kijevo kelio mis valandomis prieš šv. Mišias, kad nereikėtų iš oro uosto, kuris yra už 6 km nuo miesto, eiti pėsčiomis. Oro uoste ir aplinkose saugojo 4,000 uniformuotų ir kelias dešimt neuniformuotų, išsisklaidusių minioje, policijos pareigūnų. Oro uoste susirinko apie 30,000-50,000 žmonių. Mišios vyko ir pamokslas buvo sakomas ukrainietiška. Šio iškilmingo renginio metu staug pakilo audra ir prasidėjo stiprus lietus. Nuotikais pagerinti popiežius užtraukė daigną apie lietų, ir minia jam priitarė.

Tos dienos vakare popiežius posėdžiavo su Ukrainos įvairių tikybų dvasininkų hierarchais. Maskvos patriarchato atstovai pokalbyje nedalyvavo.

Šiuo metu Ukrainos staciatikiai yra susiskaldę į tris grupes. Maskvos hierarchijai priklauso 9,000, nepriklausomos Ukrainos hierarchijai – 3,000 ir Autokefalinė – 1,000 parapijų. Nepriklausomos Ukrainos bažnyčia buvo įsteigta prieš dešimt metų, gimstant

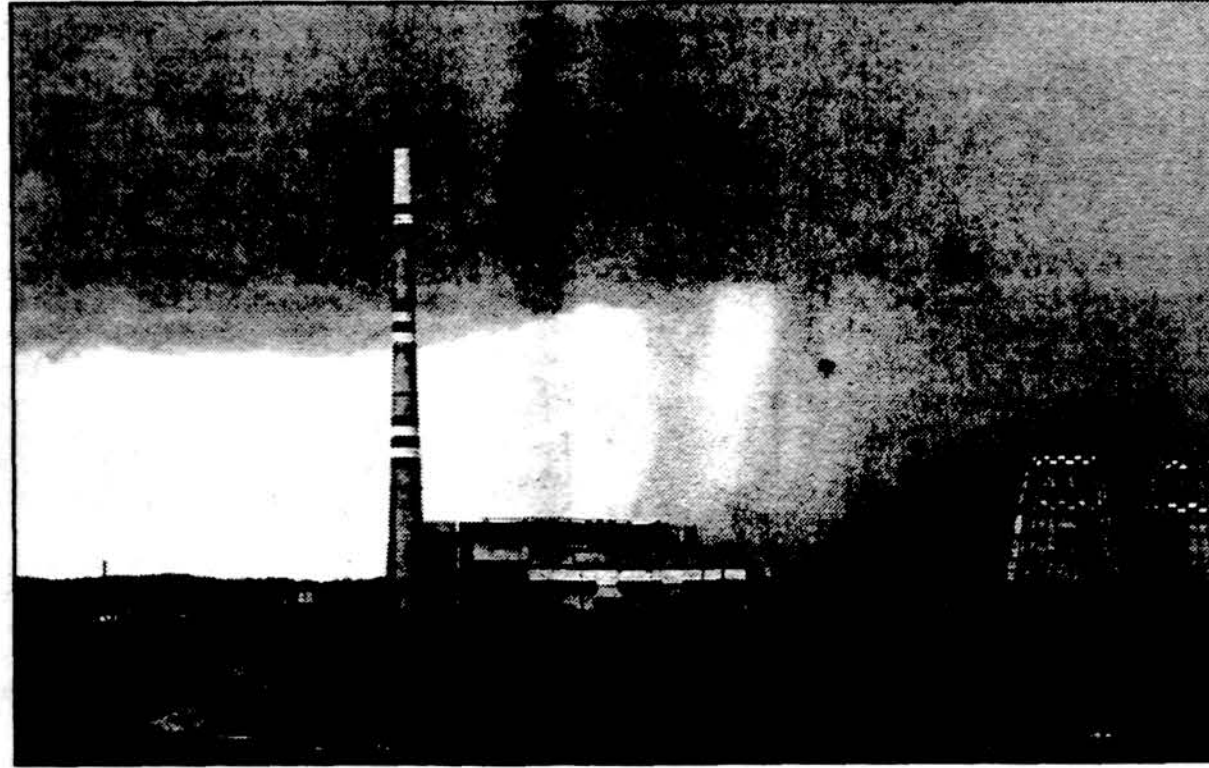
nepriklausomai valstybei. Už tokį Kijevo patriarcho elgesį Maskvos patriarchas kijevičių ekskomunikavo. Santykiai tarp Maskvos ir Konstantinopolio patriarchų ne visados buvo draugiški ir anksčiau, tačiau šiuo atveju Konstantinopolio patriarchas atsiribojo ir deda pastangas sutaisyti Kijevo ir Autokefalinę Ukrainos bažnyčią.

Tuo metu, kai popiežius lankėsi Kijeve, Maskvos patriarchas lankė miestelį, kuris yra ant trijų valstybių sienų. Tame miestelyje Maskvos patriarchas skatino rytinius slavus laikytis vieningai. Paciaime Kijevo centre demonstravo staciatikiai, priklausantys Maskvos patriarchatui. Anot žiniasklaidos, demonstrantų susirinko apie 10,000, tuo tarpu popiežiaus mišiose už miestą dalyvavo apie 50,000.

Po iškilnių Kijeve popiežius lankė Lvovą – Vakarines Ukrainos sostinę. Čia atmosfera buvo kitokia. Į miestą atvyko gyventojai iš kaimyninių Gubernijų, Slovakijos ir Lenkijos valstybių. Policijos duomenimis, Lvovo iškilnėse dalyvavo 1,5 mln. tikintųjų. Kaip ir kelionėse į Lenkiją, popiežius nevengė įterpti politinių bei socialinių temų. Jis skatino ukrainiečius didžiuotis savo kalba ir praeitimi. Popiežius didžiuosi Unitų bažnyčios pagrindinio veikla sovietų valdymo laikotarpiu. Dažnai kvietė unitus ir katalikus pamiršti praeities klaidas ir dovanoti vieni kitiems skriaudas. Dar ir šiandien tarp trijų bažnyčių yra nemažai kvičių dėl bažnytinės nuosavybės. Tų ginčų šaltinis yra Stahno „vėlnio patarnavimas“, kai katalikų ir unitų nuosavybė buvo perduota staciatikių cerkvėms.

Vakarinėje Ukrainoje yra 1 mln. katalikų. Tarpukario laikotarpiu Lenkijos hierarchija ne visada buvo draugiška unitams. Už tas klaidas popiežius atsiprašė ir to paties laukė iš unitų. Tai padarė kitą dieną kardinolas Husar ir meldė Dievą sveikatos popiežiui, kad jis dar kartą aplankytų ir pabučiuotų Ukrainos žemę.

Į mišias, skirtas jaunimui, susirinko 130,000 žmonių. Ta proga popiežius kvietė jaunąją kartą nesisavėti materializmu, gerbti demokratiją, likti savo krašte ir padėti Ukrainai prisijungti prie Europos tautų, kaip tai darė jų protėviai, priimdami krikščionybę ir gindami ją nuo totorių bei turkų. Lvove popiežius

Elektrėnų peizažas.

G. Žilinsko (ELTA) nuotr.

beatifikavo 28 unitų kunigus, nuzudytus sovietinių pareigūnų.

Dauguma ukrainiečių liko patenkinti popiežiaus apsilankymu ir tikisi tolesnių abiejų bažnyčių bendradarbiavimo.

Ukrainos prezidentas Kuchma bandė panaudoti popiežiaus vizitą savo tikslams, norėdamas pagerinti kritusį populiarumą ir sušvelninti Vakarų izoliaciją po „Gongadzeš aferos“. Prezidentas stengėsi laikytis kuo arčiau popiežiaus, tačiau šis simpatijų prezidentui neparodė net ir tada, kai Kuchma popiežius pabučiavo į petį (iš popiežiaus jis palaiminimo nesulaukė).

Jeigu kardinolas Husar maldos išsipildys ir popiežiaus sveikata leis, kelionės į Gruziją ir Armeniją įvyks. Dar tolimesnėje ateityje yra numatytos išvykos į Baltgudiją ir Rusiją.

Penkių dienų popiežiaus vizitas į Ukrainą katalikų ir staciatikių visuomenių nesuartinio, tačiau popiežiaus kreipimasis į ukrainiečius staciatikių ir unitus parodė, kad jie priklauso Europai, kad jie yra Vakarų, o ne Eurazijos kultūros nariai.

*** Šventasis Sostas patvirtino naują Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) statutą.** Kaip pranešė LVK sekretoriatas, naujajame statute numatyti konferencijos struktūros pasikeitimai. Statutas numato, jog ateityje Lietuvos Vyskupų Konferencijoje veiks keturios komisijos: švietimo, visuomenės informavimo priemonių, liturgijos bei vienuolių reikalų. Šiose komisijose dirbs vien vyresniai. Kitose srityse bus sudaromos vyskupo vadovaujamos tarybos, kurių darbe dalyvaus kunigai ir tikintieji pasauliečiai. Pasak praneši-

mo, Vyskupų konferencijos visuotiniame posėdyje buvo aptarta bažnyčioje sudaromų santuokų registracijos civilinės metrikacijos įstaigose tvarka. Vyskupai nutarė, jog pranešimą apie santuokos sudarymą bažnyčioje civilinės valdžios įstaigai galės pateikti patys sutuoktiniai. (BNS)

*** Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis** liepos 14 d. diplomatinės žinybos viceministrais paskyrė ligšiolinius viceministrus Giedrį Čekuolį, Evaldą Ignatavičių, Oskarą Jusį bei eurodiplomata Rytį Martinkonį. Kaip pranešė URM, G. Čekuolis, kaip ir anksčiau bus atsakingas už Lietuvos integraciją į NATO bei saugumo politikos tikslų formavimą. E. Ignatavičius tęs veiklą dvišalių santykių, informacinės politikos formavimo bei užsienio politikos planavimo srityse. O. Jusys vėl bus atsakingas už Lietuvos diplomatinę veiklą Jungtinių Tautų sistemoje ir Europos Taryboje bei konsulinės politikos formavimą ir įgyvendinimą. R. Martikonis bus atsakingas už derbąs dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje bei veiklos Lietuvai siekiant narystės ES organizavimą ir vadovavimą. (BNS)

*** Vyriausybė iš rezervo fondo paskyrė beveik 100,000 litų.** Laikinas ministrų kabinetas iš vyriausybės rezervo skyrė 43,000 litų Medininkų tragedijos 10-ųjų metinių minėjimo renginiams organizuoti. Iš jų 32,000 litų skirta vienkartinėms pašalpoms Medininkų poste nukentėjusiam pareigūnui bei užsuvusiųjų pareigūnų šeimų nariams išmokėti, 1,500 litų – Medininkų tragedijos 10-ųjų metinių minėjimo išlaidoms

padengti, 9,500 litų – tradicinės estafetės „Medininkai-Vilnius“ Vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamentui prizams laimėti organizavimo išlaidoms padengti. Taip pat nuspręsta Generalinei prokuratūrai skirti 50,000 litų būtiniausioms priemonėms įsigyti, kad būtų užtikrinamas baudžiamųjų bylų tyrimas.

*** Prezidentas Valdas Adamkus optimistiškai vertina Lietuvos karinį pasiruošimą ir neabejoja, kad kitamet į jį bus pakviesta ir NATO.** Tai valstybės vadovas sakė po apsilankymo Krašto apsaugos ministerijoje ir Gynybos štabe, kur susipažino su gynybos pajėgų reforma, jų pasirėngimu vykdyti narystės ES įsipareigojimus. Kariuomenės vadas, brigados generolas Jonas Kronkaitis, KAM NATO departamento direktorius pulkininkas leitenantas Romas Petkevičius, krašto apsaugos viceministras Valdemaras Šarapinas prezidentui pristatė kariuomenėje vykdomas reformas, išteklių analizę, rengiamą narystę NATO. „Jokių abejonių neturiu, kad NATO sprendimas, vertinant mūsų kariuomenės pajėgumą ir visą organizacinį darbą, bus teigiamas ir jokių būdu neužkirs kelio mūsų pastangoms kitiems būti pakviestiems į NATO organizaciją“, po susitikimo sakė prezidentas V. Adamkus. (BNS)

*** Vaikai gimsta ne santuokoje** – sumažėjus santuokų padaugėjo vaikų, gimusių ne santuokoje. Iki 1990 m. ne santuokoje gimdavo apie 6-7 proc. vaikų, tačiau 1998 m. jie jau sudarė 18 proc., 1999 m. – 19,8 proc. Kaip ir anksčiau, dauguma (70 proc.) ne-santuokinių vaikų užregistrujami pagal motinos pareiškimą. (LA, Elta)

Pasiteisinimų niekam netrūksta

2008 m. vasaros olimpiada visgi vyks Kinijoje... O kiek prieš tai Amerikos spaudoje buvo rašyta, priešarauda ir išskaičiuota priežastys, dėl ko komunistinė, disidentus varžanti, JAV valstybinės paslapty vagianti, su Maskva besibiciuliuojanti, branduolinių ginklų gamybą planuojanti (ir t.t.) valstybė neturėtų būti verta tos garbės. Juk olimpiada, ypač pasaulinė, yra taikos, tautų bendravimo, tarpusavio bendradarbiavimo simbolis, o komunistinio ideologijos ir tų savokų rėmus tikrai neįtildytų...

Idomu, kaip ši problema buvo išspręsta, kur staiga dingę visos kliūtys, dėl kurių taip ilgai sielotasi. Atrodo, kad olimpinis komitetas, kurio paskirtis parinkti tinkamiausią vietą olimpiadai, o taip pat Vašingtonas, kurio žodis vis tik šį tą reiškia net ir šiuo klausimu, atrado pakankamai „pateisinamųjų aplinkybių“ ir padarė sprendimą Beidzingo naudai.

Dabar jau oficialiai žinoma, kad 29-osios olimpinės žaidynės 2008 metais vyks Kinijoje. Ta žinia turėjo pradžią ginti ir Kinijos prezidentą Jiang Zemin, ir apskritai šios didžiosios gyventojų, nes Beidzingas jau buvo patyręs skaudų pralaimėjimą: nepaisant pastangų ir pasiruošimo, paskutiniąją vasaros olimpiadą vyko Australijoje.

Šiuo metu Kinija taip pat turėjo nemažai varžovų, tarp kurių buvo ir Paryžius, ir Tokionas, ir Japonijos Osaka, ir Istanbulas... Manyt, kad didžiausia kliūtis ant kelio į laimėjimą visgi yra žmogaus teisių pažeidimai, ir ne vien dėl Falung Gong judėjimo persekiojimų. Užuominos apie disidentų persekiojimus, areštus, kankinimus ir žudymus kalėjimuose, nepaisant Kinijos vyriausybės paneigimų, plačiai sklido Vakaruose. Padėtį pablogino ir kelių Amerikos piliečių (kiniečių) areštai bei kaltinimai šnipinėjimu po to, kai jie apsilankė gimtinėje šios milžiniškos valstybės gyventojai (ypač jaunesnieji) tomis pačiomis žiūrėti į komunizmo skelbiamas idėjas, akiai paklusti savo vadams ir gyventi suvaržytą, ribotą gyvenimą to režimo remuose? Tikima, kad olimpiada bus spąstai, kurie galutinai „pasmaugs“ paskutinę komunistinę galybę. Taigi, tuo vienu nepaisant tų „meilės-neapykantos“ ryšių, tiek Beidzino-

gas, tiek Vašingtonas (pastarasis nemažai spaudžiamas šio krašto verslininkų, numatančių pelningas rinkas Kinijoje) stengėsi išlaikyti tam tikrą pusiausvyrą, kad tie ryšiai, ypač susieti su pramone ir prekyba, visiškai ne-nutrūktų.

Kinijos prezidentas Jiang Zemin, dėdamas tikrai daug pastangų, kad olimpinis komitetas „apžvalgų“ metu susidarytų kiek galima geresnė nuomonė apie pozityviąją šio krašto pusę bei tinkamą pasirošimą olimpiadai, turėjo ir papildomų kortų rankovėje. Viena svarbiausių ir galbūt daugiausia lėmusių – draugiškumo bei prekybos sutartys su Maskva. Ir prieš Sovietų Sąjungos sugriuvimą, ir ypač po jo, Beidzingas su Maskva ne visuomet buvo vienodos nuomonės, kaip interpretuoti „tikrąją komunizmo ideologiją“. Kinijos vadovybė buvo įsitikinusi, kad kaip tik ji geriausiai supranta komunizmo idėjas ir jas įgyvendina, o sovietijos imperijoje jos jau atmištos „vakarietiškomis priemonėmis“, beveik nevertos vadintins komunizmu. Kadangi posovietinė Rusija, daugiau negu bet kita tos imperijos dalis, sunkiau savo valstybinį gyvenimą vairojo demokratinio kelio vingiais, Kremliui atrodė naudinga tiesti draugišką ranką Kinijos pusėn, juo labiau, kad ne kartą buvo nusivilta Vakarų pažadams. Be to, artimesni Maskvos ir Beidzingo ryšiai galėtų sėkmingai atsverti NATO plėtos į Rytus „pavojų“.

Ar dėl tų Kinijos-Rusijos ryšių sutampėjimo Vašingtonas nepareikšė protestų dėl vietos parinkimo 2008 metų olimpiadai? O gal, kaip dabar jau kalba politikos stebėtojai ir didžiojoje spaudoje rašo kai kurie žurnalistai, tas parinkimas kaip tik bus paskutinis žingsnis į visišką komunizmo žlugimą Kinijoje? Ar galės eiliniai šios milžiniškos valstybės gyventojai (ypač jaunesnieji) tomis pačiomis žiūrėti į komunizmo skelbiamas idėjas, akiai paklusti savo vadams ir gyventi suvaržytą, ribotą gyvenimą to režimo remuose? Tikima, kad olimpiada bus spąstai, kurie galutinai „pasmaugs“ paskutinę komunistinę galybę. Taigi, tuo vienu nepaisant tų „meilės-neapykantos“ ryšių, tiek Beidzino-

bombardavimų metu. Vos keli miesto daigaukščiai dangoraižiai didelio išpūdiu nepadarė. Visas miestas atrodė, kaip niujorkiečiai vadina ir Čikagą, kaip didelis kaimas. Tik čia gatvės dar siauresnės, o gyventojų maždaug tiek pat.

Kalbant apie gatves, prisiminiau Dragon, mūsų gido, pirmą patarimą: „Cross the street slowly“. Tikrai labai geras ir svarbus patarimas, gal mums, turistams, ir kelias gyvybes išgelbės. Gatvėse tik retkarčiais pasirodo automobiliai, dažniau autobusai, paskui sunkvežimukai. Tačiau tūkstančiai motociklų ir dviračių. Jų tiek daug, ir Dragon tvirtino, kad mieste yra 800,000 registruotų motociklų, visame Vietname – 8 milijonai, o dviračių niekas nei neregistruoja. Tai nei nesitiekė kada nors gatvę vienu ypu pereiti ar perbėgti. Beveik užmerkė akis, ir dedi žingsnį nuo šaligatvio į gatvę. Jei niekas neatstikto, žengi kitą, po to dar kitą, ir nepajusi, kai už minutės kitos esi jau kitose gatvės pusėje. Vairuotojai taip tave mato, ir jie tavęs neužkabina, ir tavęs saugosi, o ne tu jų. Gal netikėtai, bet naktį judėjimas truputį lengvesnis.

Išsikeitė dolerius į ju pingus, pasijutome esą milijonieriai, mat už vieną dolerį gavom po 14,000 dongų! Žemaitis gal pagalvotų apie dangų, bet mes suprastome, kad tai ne tas pats. Netrukus paaiškėjo, kad beveik be reikalo keitėme, nes visur priimdavo ir dolerius, o gražą atiduodavo dongais. Tiesą pasakius, dolerius, atrodė, dar meliau priimdavo, ypač didesnius banknotus.

(B.d.)

VARTAI Į INDOKINIJĄ

Nr.11

ALEKSAS VITKUS

Čia vyksta kasmetiniai Kremliaus giliausios pergales kariški paradai. Stebėjimas ta žmonių pagarbą rmtimi. Aukštai ant sovietinio stiliaus mauzoliejaus pastato viršūnės buvo raidės: „CHU TICH“ (prezidentas), o žemiau, dar didesnė raidė: „HO CHI MINH“. Vietname naudoja mums įprastas raides, tik jie turi jų daugiau negu mes, nes matyti daug raidžių su nosinėm, taškais, brūkšniais, ratukais, ir t.t., panašiai kaip lietuviški a, š, č arba a. Tai gi, jei ir nesupranti, gali bent skaityti, ne taip, kaip Tailande.

Yra žinoma, kad Ho Chi Minh savo testamente buvo nurodęs jo kūną sudeginti. Likę jo bendražygiai, matyt, nutarė kitaip. Gimė jis 1890 metais neturtingoje jo tėvo-mokytojo šeimoje, pavardė Nguyen Sinh Cung, savo gyvenime daug kartų keitęs pavardę, kol 1942 m. pasivadino Ho Chi Minh (Apšviestas). Baigęs universitetą, kurį laiką mokytojavo. Būdamas 21 metų, paliko Vietnamą, gyveno Londone, o paskui ir Paryžiuje. Čia, skaitydamas Prancūzijos komunistų partijos laikraštį „L'Humanité“, jis pats pasidarė vienu veikliausių prancūzų komunistų. Versalio taikos konferencijoje nesėkmingai bandė kovoti dėl Vietnamo nepriklausomybės. Pagalvojė žmogus, o jei būtų tuomet pavykę, kiek milijonų gyvybių gal būtų išsaugota. Keista, nors

nekenė prancūzų, jis tausojo ir gerbė prancūzų kalbą. Kurį laiką gyveno Maskvoje, iš kur Kominternas buvo pasiųstas į Kiniją organizuoti komunistų partijos Indokinijoje. Prasidėjus II pasauliniam karui, grįžo į Vietnamą organizuoti nepriklausomybės siekiantį judėjimą, vadinamą Viet Minh. Mirė 1969 metais, nesulaukęs abiejų Vietnamų susivienijimo.

Aplankė ir labai įdomų istorinį Ho Chi Minh muziejų. Ekspozitai ir dokumentai turi tam tikrą tendenciją perdėti garbinti „didįjį“ vadą Ho, kas man priminė anų laikų tėvą Staliną ir jo Lietuvai dovanotą, S. Nėries parvežtą, saulę. Buvo sekmadienis, žmonių, ir ypač vaikų, kaip silkių, karštis, tai stengėmės čia per ilgai neužsibūti. Etnologijos muziejuje jau kitas vaizdas. Čia vaikų nėra, ir gali muziejų ramiai apžiūrėti. Pasirodo, kad vietnamiečių tauta yra išsivysčiusi iš daugelio rasų ir etninių grupių. Nors šiandien apie 90 proc. gyventojų save laiko vietnamiečiais ir vadinasi Viet arba Kinh, krašte priskaitomos net 54 mažos skirtingos etninės grupės, tarp kurių viena didžiausių yra karingieji Montagnard. Yra ir kadaise buvusios garsios Khmer imperijos palikūnų – apie 400,000. Vienas milijonas kiniečių, vadinami Hoa. Buvo įdomu pasiziūrėti, kaip skirtingai tos visos grupės gyvena. Pvz. Tų grupės gyventojai stato namus ant ilgų pastolių, virš vandens.

Vietname šiandien gyvena apie 80 milijonų gyventojų. Man, pripratusiam prie Ameriką žeminančio posakio, kad „mažasis Vietnamas nugalėjo didžiąją Ameriką“, tai buvo nemaža naujiena. Vietnamas – su 80

milijonų – ne toks jau mažas. Didesnis ir už Prancūziją, Angliją ar Italiją. Ploto atžvilgiu beveik prilygsta Texas valstijai. Tik keista jo forma. Pasiziūrėkite į žemėlapią – susmaukta per vidurį net iki 50 km siaurumo, atrodo lyg vietnamietė, einanti į turgų su čia tipingais dvipečiais naščiais. Didžiausi gyventojų telkiniai yra dviejų didžiųjų upių deltoje. Hanoi prie Raudonosios upės, ir Saigon – prie Mekong upės. Ši pastaroji, Vietnamo karo metu dažnai girdėta, upė išteka iš Tibeto, ir per savo 4,500 km (mūsų Nemunas tik 937 km) ilgumą drėkina ryžiams taip reikalingu vandeniu Burmas, Laos, Tailando, Kambodijos jūr Vietnamo akininkų laukus. Temperatūros atžvilgiu Vietnamas turėtų būti kiek vėsesnis negu Tailandas, bet, mano nelaimė, to nepastebėjau.

Prieš karą 44 proc. krašto buvo apaugę miškais. Karo metu amerikiečių vesta „defoliacija“ išnaikino daugiau kaip pusę (!) tų miškų. Paliko savo pėdsakus ir daugiau kaip 20 milijonų bombų kraterių. Šalia naminių gyvulių, Vietname dar yra mazi skaičiai dramblių, tigrų, leopardų, meškų, kelių rūšių stirnų, briedžių, krokodilų ir kitokių. Teko girdėti, kad karingi gyventojai, radę savo paselį dramblių išmėndžiotą ar net jų namelius sugriautus, tuos dramblius kerštingai suluošina ar, nors nelegaliai, užmuša.

Apžiūrėjome ir buvusio prancūzų Indokinijos gubernatoriaus rūmus, kurie vyriausybės 1954 metais buvo paskirti prezidentui Ho Chi Minh gventi, bet jis atsisakė. Netoli randasi nedidelis namukas, kuriame jis karo metu dirbdavo, ir slėptuvė, kurioje slėpdavosi

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkinanti su Adomu

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystei“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
el. paštas: biciulyste@aol.com

Bičiulystė. Nr. 15

DAR APIE BAIMĘ

Perskaiciu „Draugo“ „Bičiulystėje“ (liepos 13 d.) Miglės Žygieinės laišką ir emiau galvoti apie baimę Lietuvoje sovietiniais laikais.

Sovietų okupuotoje Lietuvoje lankausi nuo 1972 metų, buvau gal 6 ar 7 kartus. Tik per Maskvą ir tik su grupe galėjai keliauti į Lietuvą. Ne kartą patyriau baimę, kai reikėdavo eiti per Maskvos muitinę. Baiminosi ne tik svečiai iš užsienio, bet ir jų patį (rusų) piliečiai. O Lietuva traukė, nors ji nebuvo laisva, gyveno baimėje.

Mažai kuris žmogus okupuotoje Lietuvoje gyveno be baimės. Laisviau galėjo kalbėti tik kažkur miške, bet ne savo namuose. Telefonus uždengė davo pagalvėmis. Nesaugūs būdavo nei savo mašinos. Kai ne kartą, važiuodama mašinoje, porėjau laisviau ką nors pasakyti, tuoj pat ranka uždengdavau man burną. Gimnaisit, vėliau paaiškino: „Aš nesu tikras, kad ir mano mašinoje nėra kokio pasiklausymo užtaiso“. Tokie užtaisai būdavo viešbutuose ir mes juos rasdavome. Rasdavome ir „neprašytus svečius“, kai netikėtai, at, nelaukiant įeidavome į svetimą kambarį. Mano artimieji bijodavo kalbėti net apie Dievą, o apie politiką niekas net iš atvykusių neužsimindavo. Bandžiau įtikinti jaunus, vidurinės mokyklos mokinukus, kad toji sovietinė Lietuvos istorija nėra tikslis, kad ji daug platesnė, kad čia viskas iškraipyta. Tik dabar laisvoje Lietuvoje tie buvę mokinukai pripažino, kad jiems atrodė klaidinga ir skelbiau netiesą. Nes, pagal juos, buvo tik viena, tikra istorija. Jų tėvai, kurie mokėsi nepriklausomoje Lietuvoje, bijojo vaikams kalbėti apie laisvės kovų partizanų, apie išdavikiškus stribus. Iš baimės iki nepriklausomybės atgavimo tikintieji tėvai vedavo vaikus krikščyti į kaimus, kur jų niekas nepažino. Iš baimės tuokėsi kokio nors kaimo bažnyčioje, ten mokė vaikus poterių... Ir vis iš tos baimės. Tikintis jaunuolis išlinkdavo į bažnyčią, pirmiau ištyręs, kad jo niekas neseka. Ne vienas prisipažįsta, kad mokytojai stovėdavo ir iš tolo sekė, kas eina į maldos namus, o vėliau tie mokytojai mokinius, buvusius bažnyčioje, paniekindavo visos klasės akivaizdoje.

Miglė Žygieinė rašo: „Tai — Amerikos lietuvių (antrosios bangos) vaizduotėje sovietų Lietuva visą laiką (ir po karo — okupacijos periodu iki nepriklausomybės) buvo kaip kalėjimas — apjuosta spygliuota viela, su ant kiekvieno kampo iki dantų ginkluotais čekistais ir su iš baimės tirtančiais, neskubančiais savarankiškai mąstyti, žmonėmis. Taip buvo“. Deja, buvo, nes okupantai išaugino tokią kartą, kuri nemoka savarankiškai dirbti, nes jiems būdavo viskas padikuota. Tikriausiai Miglei tėvai nepasakojo apie Sibire tokančius išduoty, badu išmarintų žmonių ir tik todėl, kad jie buvo mokytojai,

žemdirbiai, tarnautojai. Ne tik Lietuva buvo apjuosta nematoma spygliuota viela, bet ir visa sovietų imperija. Niekas negalėjo išvažiuoti į užsienį, o užsieniečiai — laisvai keliauti. Mes, kaip užsienio turistai, gaudavome leidimą tik penkioms dienoms ir tai tik Vilniuje. Pusė dienos buvo skirta Trakams, ir kartais pusė dienos Kaunui (ne visada). Viskas tilpdavo į tas penkias dienas. Tokia kontrolė buvo lygi spygliuotai vielai.

Kartą sėdėjau parke ant suolo ir priejusi moteris rusiškai paklausė kelintą valandą. Aš jai atsakiau lietuviškai, o rusiškai nemoku ir nesuprantu (tikrai nemoku, nes niekada neteko tos kalbos mokytis). Pasakiau jai: „Kalbėk lietuviškai, čia Lietuva. O po to negalėjau ją atsikratyti. Ji ėmė man pamokslauti rusiškai. Aš tylėjau, nes rusiškai negalėjau atsikirsti. Šalia sėdėjęs vyriškis man pasakė: „Jūs tikriausiai esate iš užsienio, ne vietinė, nes mes taip tiesiai atkirsti negalime“, ir tuoj pat pasitraukė nuo suolo, atsisėdo kitoje pusėje. Tokių epizodų galėčiau daug aprašyti.

Lietuvoje nebijojo tik tie, kurie buvo komunistai, kuriems tikroji tėvynė buvo jų „didžioji tėvynė“ SSSR; kuriems Dievas buvo nežinomas, kurie nežinojo apie disidentus, kurie nesidomėjo, kas persekiojo kun. S. Tamkevičių, kodėl žuvo kun. Zdebskis, kada ir kiek buvo ištremti, kiek ir kur buvo išniekintos bažnyčios, sušaudyti ir aikštėse išniekinti gulėdavo partizanų laivonai. Tremtis jiems buvo nežinoma, kaip buvo nežinoma ir birželio Gedulo dienos... Dauguma pataikaudavo tai sistemai, o kai kurie iki dabar nežino tikros Lietuvos istorijos, jos kančios.

Tie, kurie gyveno be baimės okupuotoje Lietuvoje, dabar ilgisi prarastos „didžiosios tėvynės“, gerų laikų, kur gaudavo atlyginimą ir dar galėjo vogti. Jiems nereikia NATO (nes niekas Lietuvos nepuls), jie renka ir balsuoja už buvusius komunistus.

Marija Remienė

Nesuprantu, kaip galima didžiulis tuo, kad neintelektuali, užimanti ne pagal savo sugebėjimus „šiltą“ vietą marksizmo katedroje dėstytoja leisdavo iš savęs tytiotis studentams. Studentai visada tuo pasinaudoja. Atrodo, kad jų grupės veikia tuo ir baigdavosi.

Žinau dešimtis studentų ir moksleivių, kurie buvo pašalininti iš aukštųjų ir net vidurinių mokyklų už menkus papriešinimus tarybinei santvarkai.

Baimės galėjo nejaust tik tie, kurie buvo „švarios“ biografijos, kurie neturėjo giminių Sibire ar užsienyje, kurių šeimomis niekada nesidomėjo saugumas. Tiems tikrai nebuvo ko bijoti.

Silvija Gailytė

Jūros skautai vandenyje.

A. Tautkaus nuotrauka

Skaitant „Baimę“ kažkaip daug kas ryškėja ir aš pradėdu suprasti geriau mano gimines Lietuvoje. Idomu, kai dabar pagalvoju, kad grįžau Lietuvon, kaip artimas ir tolimas buvau. Kažkaip su mano amžiaus giminėmis man buvo sunkiau bendrauti, nei su jaunąja karta, kuri yra išdidži, be baimės, gerai užauginta, išauklėta, išmokyta. Ir kaip dabar yra svarbu mums tiems, kurie suprantame baimę. Vaikas, užaugęs tėvų pavėsyje, nesupranta baimės. Vaikas, užaugęs peklėje, suprantą baimę, baimė dėl savęs, o gal dėl savo brolių, seserų, dėl savo vaikų. Kai mano vaikai augo, tai jiems mano pasakojimai apie Lietuvą atrodė lyg mano išgalvota

pasaka, kad tokios šalies niekada nebuvo. Aš net tą šalį žemėlapyje parodyti negalėjau. Ir kaip per stebuklą, suradęs bibliotekoje seną žemėlapi, kad Rusija buvo tik maža Maskvos kunigaikštystė, begau namo rodyti Lietuvos didumą — nuo Baltijos iki Juodosios jūros! Kad tik įtikinčiau savo vaikus, kad tai, ką aš pasakojau, yra daugiau negu tik pasaka. O gal ir man patiam reikėjo įsitikinti, kad aš turiu kuo didžiulius.

Kai sugrįžęs Lietuvon mačiau kažkur skubančius jaunus kraštiečius, jie man pasirodė išdidūs, o ne užguiti vergai. Dauguma turėjo puokštes gelių. Daugelis kažkur skubėjo. Gal, pamaniau, į gražesnių rytų?

Aloyzas Vaičiūnas, MN

VASARA

Vasara!.. Viena po kitos bėga vasaros dienos — čia, rytinėje JAV pakranteje, karštos, lipnios ir drėgnos, ten, tolimoje Lietuvoje, vėsokos; ir čia, ir ten — saulėtos. Čia — žalia aplinkui, taip žalia. Saulės nušviesti medžiai, saulės nušviesta veja, į saulę keliantios galvas įvairiaspalvės gėlės. Vasara, saulė, mėlynu dangum laisvai plaukiantys debesys!.. Ta saulė, ta vaishkuma, ta žaluma vilioja vilioja iš miesto, gundyte gundyte palikti vėsiu oru kondicionuojamą ofisą. Palikti miestą, ištrūkti iš pilkų mūrų apsupty — į mišką, į gamtą, į pievą!.. Ištiesti rankas, pakelti galvą į dangų, pilna krūtinė įkvėpti gaivaus — miško, pievos, kalnų oro, nusiimti kasdienos rūpestius, atsipalaiduoti, atsipūsti — pasijusti jos — gamtos — dalimi. Atsikvėpt — atsikvėpt iš pačių širdies gelmių, pabot nestebimai niekieno akių, nevertinamai jokių vertinančių žvilgsnių, atsipalaiduoti — nuo būtinių būti tokia, kokią tave nori matyti kiti (viršininkas, bendradarbiai, Amerikos lietuviai), pasijusti — laisva, pasijusti savi.

Vasara!.. Svajoju. Svajoju kristi į aukštą, nepjaunamą žolę ir gulėti, gulėti štai taip — plačiai atmetusi rankas, veidu į saulę, veidu į išdidžiai dangumi plaukiančius debes, tuos padangių laivus. Negalvoti — apie nieką. Noriu matyti virš mano veido linguojančias smilgas, linkstančias nuo brandinamų sėklų, ir stiebelių visomis aštuoniomis kojomis kopiantį vabalėlį. Noriu matyti bitę, ieškančią žiedadulkių saldesio, baltaparnį drugelį, plazdenantį virš pievos žiedų, zujantį aplink musytas. Čia pat, žemiau, žolų tankumyne prie šaknų, noriu žinoti bėgančią skruzdę, ten pat, žemiau, ūsus kraipantį, man nežinomą vabaliuką ir kitą, didesnį, ir tre-

čią, kiekvieną ropojančią savo keleliu. Danguje aukštai aukštai noriu matyti nardančias kregždutes. O, ir kaip pasiilgau iš visų pusių (krūmyno, gojelio, dangaus) atskilnantių besipinančių paukščių giesmių, trelių, cirpavimo. Vienas per kitą, vienas per kitą — vasarą pilnas dangus to treliaimo, tos paukščių dainos!.. Tokia vasaros diena užmiestyje, toli nuo namų, turėtų būti taip gyva aplinkui — visa pieva, žemė ir dangus knibždėte knibžda nevaržoma laukine vasaros gyvybe.

Ak, ir išsisvajojau. Juk visa tai — ten. O čia? Čia, už miesto dar mylių myliomis tęsiasi namų valdos — su nupjauta žole, žydinčiais krūmais, apkarpytais medžiais. Akiai gražu, labai gražu, bet tik akiai. Nėra ten gyvybės — smilgos nebrandina vaisių; nėra ten smilgų. Nuo mažiausios piktžolės išrėvėtos ir katin ko pribarstytose pievose gal ir prabėga kokia skruzdėlė, gal atsilanko ir koks drugelis, užsilikusi gyvybė. Pasigirsta ir paukštelio trelė. Vieno ar dviejų. Gulėti ant žolės — tokios — niekam į galvą neateina. Į ją, išpuoselėtą, gali tik žiūrėti nuo medinės ar gristos terasos, kur tavo patogumui — lauko kėdė.

Vasara...

Adomo Tautkaus nuotrauka.

KELIAUKIME

Vasara įsibėgėja. Norisi patirti naujų išpatijų, ištrūkti iš kasdienybės rato. Ne visiems vasara atostogų metas, per savaitgalį ne kažin kur nukeliausi. Laimei, Čikaga turtinga gražiomis apylinkėmis. Jei kokį kartą nevaziuojate prie ežero ar kur kitur pasidžiaugti gamta, apsilankykite Oak Parke. Tai labai savotiškas, dvasingas, idomus rajonas. Jo įkūrėjas Joseph Kettlestrings 1835 m. pradėjo pardavinėti sklypus, tik, anot jo, doriems žmonėms, kuriems reikėjo gerų mokyklų ir bažnyčių, o ne salūnų. Taip netoli nuo Čikagos atsirado grožio, prabangos ir rafinuotumo oazė, kur nebuvo vietos disonansui ir netvarkai. Čia klestėjo ir triumfavo išsilavinimas, religija ir nuosaikumas.

Ir šiuo metu Oak Park laikomas sėkminga gyvenimo socialinių pasikeitimų laboratorija. Daugiau kaip pusė jo gyventojų turi, kaip sakytume Lietuvoje, aukštąjį išsilavinimą. Čia daroma viskas, kad būtų išsaugotos originalios 19 ir 20 amžiaus statybos. Yra sudarytos Oak Parko konservavimo programos, išsaugojimo sąrašą įtraukta per 300 pastatų. Oak Parke gyvena ir kūrė vienas žymiausių 20 amž. architektų, Frank Lloyd Wright. 951 Chicago Ave. yra jo namas-studija, kur architektas gyveno ir kūrė 20 pirmųjų savo karjeros metų (1889-1909). Siūlyčiau pir-

miausią apsilankyti čia įrengtame muziejuje, prieš pradedant pasivaikščiojimą po rajoną, kuriame yra didžiausia F. L. Wright projektuotų pastatų koncentracija. Jų priskaičiuojama 25. Del šių, ir daugybės kitų žymių architektų projektuotų ir restauruotų Prerijų mokyklos ar Viktorijos stiliaus pastatų, Oak Park yra laikomas atviru Amerikos architektūros istorijos muziejumi. Neturintiems savo transporto į Oak Park galima patekti Metra tautkiniu į Genevą (Metra Union Pacific Line to Geneva), Mėlynąja traukinuko linija (Blue Line) į Park Forest ir 90 autobusu.

Vaziuokite Harlem gatve iki Cicero Ave. (500 N.) ir pasukite į rytus. Už trijų blokų, Forest ir Chicago gatvių sankryžoje, rasite F. L. Wright namų-studijos ansamblį. Visą informaciją ir bilietus į muziejų gausite čia esančiame knygyne Ginko Tree Bookshop. Šiokiadieniais ekskursijos vedamos 11 val. ryte ir 1 bei 3 val. p. p., o savaitgaliais — kas 15 min. nuo 11 val. ryto iki 3.30 val. p. p. Bilietų kainos 9 doleriai suaugusiems ir 7 doleriai jaunimui (7-18 metų) ir vyresni (65+m.). Telefonas pasiteiravimui (1) 708-848-1976. Tame pačiame knygyne pradedamos ir pėsčiųjų ekskursijos po Oak Parką. Su vadovu ekskursija užtrunka apie 45 min. Galimos ir savarankiškos ekskursijos, išsinuo-

mavus audio įrašą (šešiomis

kalbomis) arba maršrutinį vietovės žemėlapi, gaunamą tame knygyne. Oak Parko centrinėje gatvėje — Lake Str. — yra unikalus, labai drąsus tiems laikams (statytas 1905 m.), kubistinio stiliaus betoninis šventyklos pastatas — Unity Temple. Nors šiuo metu ten vyksta remonto darbai, šventyklą leidžiama apžiūrėti nuo 10 iki 5 val. vakaro savaitės dienomis (bilieto kaina — 4 doleriai) ir savaitgaliais nuo 1 iki 4 val. p. p. (bilieto kaina — 6 doleriai). Tai tikrai atskiro dėmesio vertas F. L. Wright kūriny. Telefonas pasiteiravimui (1)-708-383-8873.

Oak Park idomus ne tik savo architektūra. Čia gimė ir užaugo kitas dvidešimtojo amžiaus įžymybė — pasaulinio garso rašytojas Ernest Hemingway. Namą, kuriame rašytojas gimė (339 N. Oak Park Ave.) ir muziejų (22 N. Oak Park Ave.), galima aplankyti nuo 1-5 val. p. p. ketvirtadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais, bei nuo 10 ryto iki 5 v. v. šeštadieniais. Bilietai — abi vietas — po 6 dolerius. Tel. (1) 708-848-2222.

Labai mėgstu Oak Parką. Iš patyrimo žinau (pernai paruošiau ir vedžiau architektūrinę ekskursiją po jį Amerikos Lie-

tuvų inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyriaus nariams, žinau, kad neverta šturmuoti visas jo įdomybes per vieną kartą.

Nukelta į 5 psl.

Prie F.L. Wright namo-studijos grupelė ALIAS Čikagos skyriaus 2000 rugsejo mėn. organizuotos ekskursijos dalyvių. Iš kairės: Aurelija Dobrovolskienė, Ritonė Rudaitienė, Teodora Rudaitis, Laima Krivickienė, Laima Patašienė, Gintaras, Birutė Mickevičienė.

Atsigulti ant žemės, apglėbti žemę? Keistuolė, žmonės pagalvotų, jei taip padaryčiau, jai ne visi namie. Neapkabinsi žemės (ji ir ne tavo), neatsipūsi, neatsipalaiduosi, nenusimesi kasdienos rūpestių naštos. Nori to ar nenori, būsi stebima kažkieno akių, ir vertins tave kitų žvilgsniai. Ir pati neįsudama stengiesi būti tokia, kokią tave kiti nori matyti. Laikysiesi visų šio krašto — rašytų ir nerašytų taisyklių.

Nesijausi laisva. Svetimose žemėse, gyvenančioje pagal savo taisykles, nebūsi savi-

Svaja Giedrimaitė

Architekto Frank Lloyd Wright namas-studija Oak Park, IL.

KLYSTKELIUOSE

Atveriu širdį — didelę dalį savo gyvenimo pragyvenau tarsi šiukšlyne — buvau paklydęs, buvau išmirkęs degtinėje. Papasakosiu tik mažą trupinėlių savo girtuoklio gyvenimo. Tai buvo seniai. Gal tais metais, kai rusai žudė laisvę Vengrijoje (1956 metais — L.T.). Kūčių dienos rytą aš buvau alkanas, alkanas. Mano rankos drebo. Ai, kaip reikėjo mažo stiklėlio joms nuraminti! Norėjau rasti kaip nors, kur nors, ką nors užvalgyti. Bijojau išeiti iš kambario — bijojau sutikti šeimninę, nes nebuvau sumokėjęs nuomos už dvi savaites mažame pigiame viešbutuke, o šeimninė, ponio Kagan visada sėdėjo prie staliuko ir matė visus įeinančius ar išeinančius. Vakar, kai sugrįžau namo, pažadėjau jai susimokėti šiandien. Žinojau, jei nesumokėsiu, neišėis. Ir vis tik išėjau iš kambario: „Ai, nepamirškite susimokėti...“

Lauke buvo šalta ir drėgna. Snigo šlapiu sniegu ir mano kojos perslapo labai greitai — batų viduje buvo įdėtas kartonas, uždegiantis padų skyles, kurių irgi jau buvo susidėvėjęs... Ėjau Madison gatve. Praėjau Šv. Jono bažnyčią, gražų pastatą. Šalia bažnyčios buvo „Cafeteria“, ten aš dažnai plaudavau indus. Ir dabar, vildamas užsidirbti dolerių, kitą, įėjau pro užpakalines duris ir paklausiau, ar nereikia indų plovėjo. Ne, nereikia. Ir vėl išėjau į šaltą, drėgną gatvę, kuria gražiai apsiirgę, kailiniuoti ponai ir ponios skubėjo bažnyčion. Visų batų buvo nauji, jų kojos — sausos ir šiltos. Praėjau bažnyčios duris, o šalia — krautuvė, kurioje pardavinėjo šventus daiktėlius. Sustojau prie vitrinės, viduje buvusi moteris pasitvirtino į mane ir mano visas kūnas, visa siela šaukė: „Mama, mamytė, čia aš, tavo vaikas!“ Katka palietė mane, paklausė: „Are you o'key?“ „Yes, Yes“, — susigėdęs nudūlinau Michigan ežero link. Ėjau per parką, buvo labai labai šalta. Artėjau prie ežero, norėjau pasakyti „sodie“ šiam pasauliui. Pradėjau bristi į šaltą vandenį ir lyg išgirdau sesers Nijolės balsą: „Aloyzai, nepalik manęs!“ Grįžau atgal, įėjau į bažnyčią. Pamaciau pranciškonų kunigą, norėjau pasikalbėti, atverti sielą. O jis išprašė mane iš bažnyčios, girdi, eik į „Social Service“. Ne-norėjo kalbėti su manimi — gal aš dvokiau, kas žino...

Lauke stingo kojos ir aš nežinojau, ką bedaryti. Staiga išgirdau, kad kažkas šaukia mano vardą. „Al!“ Tai buvo mano gerimo draugas, kuris ėjo dirbti — plauti indus į restoraną.

Ar alkanas, paklausė. Linktelėjau galvą. Eikim, sako, gal

kas išeis. Viduje atsėdėdau prie stalo ir jis man atnešė viščiuko, duonos, atsigerti. Jo viršininkas ieškojo indų plovėjo Kaledų dienai. Paklausė — ar nori dirbti. Taip, taip, atsakiau. Būk čia ryto, po dviliktos, kai prasidės „lunch“. Tada įsidrąsinau ir paklausiau, ar jis man negalėtų pasikolinti penkių dolerių. Jis pagalvojo ir davė tuos penkis dolerius, sakydamas — rytoj sugrįžinsi.

Pareėjau į viešbutuką, o ponio Kagan jau laukė. Padaviau tuos penkis dolerius, sakau, rytoj atiduosi daugiau. Ji sugrąžino man tuos pinigus — „Merry Christmas — aš žinau, kai turėsi daugiau — atiduosi“. Ji patikėjo manimi, vaikata iš Madison Avenue.

Tą naktį blaivas sapne keliau namo, pas seserį Nijolę į Kauną... Ilgai ilgai užtruko, kol kažkas ištiesė man ranką — kelkis, brolau, leisk man tau padėti. Tai nebuvo lietuvių bendruomenė, tai nebuvo katalikų bažnyčia. Jiems nereikėjo girtuoklio lietuvių, jiems nereikėjo girtuoklio kataliko. Turbūt tik Dievo ranka pakėlė mane iš purvo, tik artimo meilės ranka buvo ištiesta man.

Nuo girtuoklystės mane išgelbėjo arba tiksliau parodė kelią į blaivybę baptistų kunigas, kuris tapo mano draugu. Garbė jam, niekada nebandyčiau mane atvesti į baptistus — žinojo, kad esu katalikas. Vieną dieną jis su savo žmona pakvietė mus su Ann praleisti savaitgalį kartu. Rudens penktadienį, mes ir nuėjome. Tai buvo „World wide marriage encounter weekend“ programa. Kokią 10 val. vakaro pagalvojau, kad būtų gerai išgerti alaus, nebūtų taip nuobodu. Ryte skambutis koridoriuje skambino keltis. Prasidėjo šeštadienio programa. Po kiekvienos pamokos žmonoms reikėjo eiti į kitą kambarį, o vyrams pasilikus rašyti meilės laiškus. Po kiek laiko kunigas pasakė, kad kai baigsite rašyti, kas norėsite, galėsite ateiti išpažintis. Aš nebuvau buvęs išpažintis gal 20, gal 30 metų. Buvo nesmagu eiti, nes pamiršau, ką turiu daryti, kaip elgtis. Bet pasiryžau, nuėjau, pabeldžiau ir kažkas užspaudė gerklę, ašaros patios pradėjo byrėti ir aš tyliai prašiau Dievo pagalbos, kad pagydytų mane nuo girtuoklystės. Jaunas kunigas padėjo ranką ant mano galvos ir sakė, kad jau yra atleistas mano nuodėmės — Dievas išgirdo mano šauksmą ir nuo tos dienos aš išmokau sakyti „ne“ alkoholiui. Bet aš neapsiėjau be A. A. (anoniminių alkoholikų — L. T.) pagalbos. Pradėjau naują, visai naują gyvenimą. Daug šviesesnį, daug linksmesnį.

Daug mano šeimos narių Lietuvoje mirė per anksti, nes

Olandijoje gimęs lietuvis Richardas (dešinėje su juosta), „sugrįžęs“ namo, apsuptys pusbrolių ir pussesterių.

skandino nenusakomą skausmą ar sopulį degtinėje. Aš pasidariau bevertis, kai praradau motinos meilę. Mano brolis Ričardas bėgdavo iš prieglaudų į namus susirasti motiną, jos meilę. Kai jis užaugo, subrendo, paliko Lietuvą, išvyko kažkur į Rusiją statyti „sovietinio rojus“. Po daugelio metų jis sugrįžo namo su ruse žmona ir vaikais — Ričardu ir Regina. Po darbo pasėdėdavo degtinėje ir... knygose. Mėgo S. Neries poeziją. Kartą prisigėręs nuvirto nuo laiptų ir mirė ligoninėje. Mūsų motina, seserys, broliai pamiršo, kad jis — sūnus, brolis. Jo vaikai patys neturtingiausi, neišėjo mokslių. Jiems padėdau, kiek galiau.

Mano brolukas Broniukas (kaip aš jį mylėjau!) irgi malšino sopulį degtinėje. Broniukas — motinos ir jos meilės vaikas. Mano tėvas sumokėjo už ligoninę ir davė savo pavarde. Tai buvo mūsų jauniausias brolukas. Bronius Vadeiša. Jis labai gerai mokėsi. Kai pradėjo lankyti gimnaziją, motina ir jos vyras nutarė pakeisti Broniuko pavardę į jos vyro pavardę. Bronius priešinosi, sakė — Nijolė — Vadeišaitė, ji yra mano sesuo ir aš esu Vadeiša. Vis tiek pakeitė. Ir jis pradėjo gerti, vos vos baigė gimnaziją. Toliau nežinau, ar mokėsi, kiek klaušiau — tylą. Vedė, susilaukė dukros Jūratės. Jis anksti mirė — inkstų, kepenų ligos. Jūratė ištekėjo irgi už girtuoklio vyro. Ji labai graži, augina tris vaikus — Mindaugą, Mantę, Ugnę. Kaip išgaliau — padėdau Jūratės šeimai.

Lietuvoje mano dukterėčia Nijolė padėdavo man vandens stiklinę, kai reikėdavo pakelti taurę ir išgerti į kieno nors sveikatą ar gerovę. Mano giminės Lietuvoje negalėjo suprasti, kaip aš, vyresnio amžiaus, sveikas žmogus, nevarčiau alkoholio.

LIETUVA

Aš, Aloyzas Leonas Vadeiša, gimiau Raseiniuose, o užaugau mylimiausioje vietoje pasaulyje — Kaune. Aukštaitių gatvė, Rotušės aikštė, 12 numeris Savanorių prospekte, Zarasų, Širvintų gatvės. Žaliakalnis. Eidamas į teatrą, aš dažnai lipau mediniais laiptais.

Kas sieja mane su Lietuva, — klausiate? Atsakau — Lietuva — mano motina, mano svajonių žvaigždė. Kaunas, Nemunas, Neris, Dusetos, Eiveniai, kur iliai mano seneliai.

Kai palikau Lietuvą, mano giminė buvo maža, o dabar — jauna, išmintinga, graži, plati. Rašau kas mėnesį po septyniolika laiškus, nepaisant, ar

gaunu atsakymus, ar ne. Mano pelenai bus parvežti Lietuvon ir palaidoti šalia brolio Ričardo Jonavoje. Tai padarys mano vaikai.

Daug mano bičiulių buvo kartu Vokietijoje, laive, plaukiant per Atlantą, mėsos skerdyklose Čikagoje. Daugeis jų sapnavo, svajojo sugrįžti namo — tėvynėn. Bet jie išsikėlė Čikagos kapinės ir galbūt ten net nėra paminklų jiems, nes jie gyveno ir mylėjo tyliai.

Tuo laiku, kai Gorbačiovas „paleido“ Lietuvą iš vergijos ir Lietuva atgavo nepriklausomybę, aš sirgau ir buvau ligoninėje. Dukra Irene atėjo į ligoninę su gėlimis ir didele trispalve: „Dad, Lithuania is free! My doctor Chun came to say — Lithuania is free!“

Bodamas gimnazijoje, sūnus Ričardas parašė apie savo protėvius ir gavo „A plus“. Mokytojas paprašė perskaityti visai klasei.

Aloyzas Vaitkus su žmona Ann.

Mano vaikai užaugo olandės motinos kalboje. Sūnus gimęs Olandijoje, o Irene — Čikagoje. Aš manau, kad Lietuva atleis man, kad jų neįmokiau lietuvių kalbos. Bet jie laiko save lietuviais.

Sūnus baigė mokslius Tulane universitete, New Orleans. Jis įgijo verslo vadybą, sugrįžo vėl mokytis ir rengiasi gauti „Masters degree“. Irene gyvena Cincinatti, Ohio. Dirba Star-Us banko. Ji turi „Degree of Socialogy“. Studijavo Minesotos universitete. Irene važinėja į bankus ir moko tarnautojus, kaip geriau aptarnauti klientus.

Mano sūnus vis norėjo vaikų, bet daug metų prabėgo nesėkmingai. Tada nusprendė įsivaikinti vaikutį iš Lietuvos. Čia, Minesotoje, turi praeiti visokius trukdymo barjerus, išleisti daug pinigų. Jis ir jo žmona per gimines Lietuvoje pradėjo bandyti, ar galėtų įsivaikinti lietuviuką. Per patįstamus, artimus asmenis ieškojo kelio. Jam buvo pasakyta, kad tai kainuos 50,000 dolerių. Mano sūnus jiems atsakė, kad jis nepirks žmogaus! Praeitais metais per mūsų dukros vestuves sūnus

su žmona pranešė mums džiugią žinią — jie laukiasi vaikučio. Ką tik per Jonines pakrikštijome Skuyler Jonu. Tai jo motinos tėvo vardas. Krikštynose buvo daug svečių, daug lietuvių. Richardas išimylėjęs Lietuvą. Jam labai patinka Vilnius, jis net savo sūnų norėjo pavadinti — Vilkas!

Minesotoje yra lietuvių bendruomenė. Jų pavardės: Howard, Sedergaard, Jenkins, Miller, Hanson. Paklausk, kas jie tokie, gausi atsakymą — „Lithuanian“. Dirbau „Target“ krautuvėje, kai moteris kartą manęs paklausė — iš kur aš esu. Lithuania, atsakiau. Ji mane apkabino ir pabučiavo, sakydama, „so I'm too“. O gimusi Minesotoje.

Mūsų bendruomenė gal nemoka tiek lietuvių kalbos, bet visi mokame „Lietuva, Tėvyne mūsų“.

Per 45 metus sapnuose keliaudavau namo, Lietuvon, klajojau Kauno gatvėmis, ieškodamas sesers namo, kurio niekada neradau. Sapnuose tai buvo mano namai.

SUGRĮŽIMAI

Kažkur apie 1958 metus nutrūko mano ryšys su mamyte, seserimis. Rašiau, rašiau, bet buvo tik tylą. Kasmet atkalkiai prieš Kaledas rašydavau Lietuvon. Lyg vaikas prašydavau Kaledų senelio, kad atneštų man mamytę, seseris, brolį. 1989 metais Kaledoms ir vėl rašiau trumpą laišką, tuo pačiu adresu, ir vėl laukiau. Tuos ilgus metus auginau savo šeimą, bet jautiausi našlaičiu — mano vaikai neturėjo tėtų ar dėdžių. Aš buvau vienui vienas, lyg nebuvau gimęs iš motinos, lyg audros laiku išvytas iš dangaus. Gyvenomė Wyoming, MN. Mazame mieste lyse, kur paštininkė pažinojo visus. Ji irgi laukė laiško iš toli. 1990 metų kovo mėnesį paštininkė paskambino, kad siunčia vieną savo darbuotoją su laišku iš Rusijos. Laiškas buvo nuo sesers Nijolės iš Kauno. Bijojau, bijojau atplėsti. Sėdėjau prie stalo ir tyliai verkiau. Richardas išėjo į lauką ir iškabino Lietuvos vėliavą. Ir visi laukė, kada aš atplėšiu voką.

Mano mamytė mirė 1973 metais, brolis Ričardas — 1975 metais, beliko gyvyjų tarpe tik dvi seserys. Sesuo Nijolė — gydytoja. Ji savo pirmąjį pakrikštijimą Aloyzu.

1990 metais sugrįžau namo — Lietuvon. Lėktuve iš Kopenhagos į Rygą sėdėjau pačiame gale — ponios iš Kauno buvo užėmusios mano vietą. Palydovei pasakiau, kad sėdėsiu čia, man bus gerai. Mano mintys lankstė, sukosi galvoje, kaip cirke žvėrys, — ką aš rasiu, ar rasiu tuos, kurie mane prisimena, ar pažįs mane kaip brolį, dėdę. Mažai palikau, o kiek daug sutiksiu. Ar aš jų nenuviliu, nes šis dėdė iš Amerikos nėra turingas. Ach, kiek daug metų sapnuodavau, kad vaikščioju Kauno Rotušės aikštėje, koks laimingas, kai paliečiu tuos mūrus. Tada buvau vaikas, laimingas, be rūpesčių. O dabar? Sėdint lėktuve, pradėsi laukti po palietimo stebuklo. Aš sugrįžtu namo, kur gyvenau šešiolika metų. Per keturiasdešimt metų gyvenau svetur. Svarčiau, kas didesnis ar svarbesnis — 16 ar 40. Aš gal ne visai priėjau svetur, nors tas svetur tapo namais mano vaikams.

Stebuklas Rotušėje neįvyko, nebegrįžau į laimingą, be rūpesčių laiką. Dusetose, prieš dėdės ir dėdienės kapo, žvelgiau žemyn — miškelis, pieva, paskendę rausvoje vakaro

šviesoje, o debesėliai plaukioja lyg dvasios iš praėjusių. Girde jau šunį lojant, karves, norintias sugrįžti namo. Sugrįžau į Eivenius, o ten manęs „laukė“ seneliukas — mano numylėtą senelį, vedantį vienintelę karvę. Gal mes nenumirštame, o kai numirštame, gal mūsų lietuviška siela pasilieka amžiams tarp mūsų slėnių, miškelių, gal kur prie Šventosios. Gal gali mane ištremiti, išvežti, bet ar gali kas atimti iš manęs tai, kas aš esu?

Kai aš palikau Lietuvą, man buvo šešiolika metų, o kai grįžau — buvau 62 metų. Visi palikę Lietuvoje buvo jauni, tik aš pasenau.

Vieną sekmadienį buvome Vilniuje, televizijos žurnaliste sustabdė mane ir užklaušė kažko. Aš pradėjau atsakinėti, bet ji — a, svetimautis, ir nuėjo savo keliu. Man tarsi peilis smigo širdin — aš vaziavau namo, namo! Nejaugi ne?! Mano Lietuva daug kilmingesnė, daug daugiau širdingesnė, nei ta žurnaliste. Aš myliu savo tėvynę su visais jos žmonėmis, kokie jie yra, kur jie yra — Sibire, Amerikoje, Brazilijoje ar kur kitur. Mes visi išbarstyti lemties po visą pasaulį, bet priklausome vienai motinai — Lietuvai.

Ar žinai, kad...

• Užsienio piliečiai ir pilietybės neturintys asmenys galės vesti Turkmenijos pilietę tik tuomet, jei turės 50,000 dolerių, nuosavą butą ir bus registruoti respublikoje. Taip nusprendė Turkmenijos prezidentas Saparmurad Nijazov ir pasirašė atitinkamą nutarimą. Pagal šį dokumentą, draudimo suma prieš įregistruojant santuoką, turi būti įnešta į Turkmenijos valstybinės draudimo bendrovės atskaitomąją sąskaitą. Taip siekiama garantijų nepilnametiams vaikams, jei santuoka būtų nutraukta. Tokia naujovė įvesta, padaugėjus Turkmenijos merginų santuokų su užsieniečiais. Joms grįžus į tėvynę, vienšiomis motinomis priversta rūpintis valstybė.

• Birželio 16-ąją Aukštaitijos nacionalinio parko centre Palūšėje (Ignalinos raj.) — neįprastos įkurtuvės. Šalia garsiosios medinės bažnyčios jau išryškėjo akmenų amžius gyvenvietės kontūrai. Čia visą šeštadienį buvo demonstruojami seniausios lietuvių protėvių amatai.

• „Pabandykite atspėti, ką pirmiausia pastebi italaišką, prancūzišką, austrišką, ispanišką restoraną atėjus lankytojas? — klausia „Gurmanų kampo“ autorius P. Jurkevičius. — Valgiaraštį prie įėjimo? Ne. Staltiesių spalvą? Ne. Kokį nors interjero detalę? Ne. Stovą su apdulkejuisiais vyno buteliais? Ir vėlgi — ne. Neatspėjote. Patikimas restorano atributas, su kuriuo paprastai tenka susidurti peržengus slenkstį, yra restorano savininkas“.

• Truputį daugiau nei prieš dešimtmetį dėstęs Vilniaus aukštojo mokyklose marksistinę — lenininę filosofiją, ateizmą, dabar Vilniaus visuomeninės parapsichologijos akademijos rektorius filosofas Vytautas Kazlauskas nesenai Vilniuje suorganizavo tarptautinę parapsichologų konferenciją — muge. Ši konferencija buvo surengta Vilniaus koncertų ir sporto rūpnuose. Degant žvakei paskaitos skaite 20 lektorių, kurių pasiklausyti susirinko apie pusantro tūkstančio žmonių.

Kai aš buvau vaikas, pirkau plytas Kauno Prisiškėlio bažnyčiai, o kai aš sugrįžau „namo“ — Lietuvon, ir vėl pirkau plytas. Nepirkau saldinių ar batų, pirkau plytas. Dauguma mano giminių turi aukštą išsilavinimą, tik maža dalelytė, kuriai reikia pagalbos. Kaip išgaliau, taip padėdau. Laiškais raginu mokytis, raginu surasti save. Kaip atrodo, jie mane girdi. Man didžiausia, stebuklingiausia dovana yra knyga. Mano motina tai žinojo, o mano vaikai irgi skaitytojai, irgi gerbia knygą, kaip ir jų tėvas. Tą meilę knygai man iškiepijo mano teta Julė Vadeišaitė-Barzdienė.

Nežinau, ar bėgimas iš tėvynės yra teisingas pareiškimas, nes aš nešioju tėvynę mano lietuviškoje sieloje, širdyje.

Lietuva buvo per amžius griauinama ir kalama prie kryžiaus, bet vis prisikelti. Todėl reikalinga Prisiškėlio bažnyčia. Ją reikalinga atstatyti, kad primintų ateinančioms kartoms, kiek daug tautiečių žuvo, kad Lietuva prisikeltų. Mums reikia atstatyti ir Valdovų rūmus, kad ten vėl sugrįžtų dvasia, kuri įkvėptų geresniam Lietuvos rytojui.

Pabaiga. Parengė Ligija Tautkuvienė

„Mes norime mylėti. Mums patiems idomu pasidalyti patirtimi, sužinoti naujienas. Parapsichologijos mokslas egzistuoja 113 valstybių. Anglijoje gydytojai ir ekstraseksi dirba kartu jau keturiasdešimt metų“, — kalbėjo Vyt. Kazlauskas. Parapsichologų įsitikinimu Lietuvoje paskandusi negatyvi energija blaško, daug žmones. Todėl, anot jo, šiandien tiek daug savizudybių. Į moralinę duobę smukusių šalių gali išgelbėti tik gerumas ir meilė. O gal Lietuva išgelbėti gali parapsichologai? Ateinančius metus V. Kazlauskas apibūdino taip: „Vandenis era — asmenybės era — Lietuva žada daugiau informacijos, žinių. Sustingę, nejudrūs lietuviai turėtų labiau atsiverti naujovėms“. Toje pat konferencijoje dalyvavęs Kauno technikos universiteto docentas, mokslų daktaras Jonas Algimantas Dainauskas atvyko apsiginklęvęs kompiuteriu ir savo paties išrastu biogeneratoriumi. Smalsuoliai, nepagalioję 40 litų, kompiuterio monitorių gatę išvysti savo aurą. Žmogaus sielutą apgaubusi žalia spalva, kaip teigė J. A. Dainauskas, reikiama stabilia būsena, raudona — stresas, nerimas ir kitų žmonių įtakos iškankintą sielą.

KELIAUKIME

Atkelta iš 4 psl.

Mėgaukites Oak Park teikiama malonumais palaipsniui, atvažiuokite čia kelis kartus. Miestelio centre yra jaukių kavainių, neblogas indų virtuvės restoranas. Daug Oak Park esančių namų susiiaukia su priešakinės statybos pastatais Kaune Vaidzanto, Kestučio ar Boguševičių, spalvingos medinės Viktorijos ar karalienės Anos stiliaus vilos primena Palangą. Oak Parke gali trumpam užmirti, kad esi Amerikoje. O ko daugiau reikia, kai neturi galimybės toliau išvažiuoti?

Keliatukite, pažinkite, sekmes!

Aurelija Dobrovolskienė
Tel. 773-436-7679

Aloyzas Vaitkus prie motinos kapo Lietuvoje 1990 metais.

AŽUOLO GILĖM APSODINĖS LIETUVA

Atvėrus Vytauto ir Albinutės Švirinų sodybos vartelius, padvelkia darbščių rankų suktas jaukumas. Seklyčioje ant sienos jubiliejinės, tarsi metų gijomis atastos, juostos. Ilgos, sodrių spalvų, tulpėmis ir ramunėmis kaisytos, tarytum prabėgę žydintys jų gyvenimo metai. Juostos tarsi simbolizuoja jų prisirišimą prie žmonių. Prie Vytauto — giesmininko, drožėjo, nagingo meistro, liaudies tradicijų žinovo, kolekcionieriaus traukia ir sena, ir jauna. Metų krūva, pašvęsta dabartinei Mastaicų kraštovarkos ir verslo mokyklai, davė savo derlių. Mokyklos istorijos muziejelis — Vytauto rankų ir širdies kūrybos tvarinys. Mediniais ornamentais, lyg darbščios mezgėjos virbalais, apipintos lentynos — tai kantraus meistravimo rezultatas. Šalia kitų eksponatų — kalendoriai, jų apie 800. Seniausieji — 1863 m. išleistas maldynas su kalendoriumi „Mažasis šaltinėlis“, tvirtai įrištas, metų tekmei nepasidavęs. 1859 m. Varinuose išleistas M. Valančiaus giesmynas. Įdomūs: 1925 m. „Kalendorius ir bažnyčios žinios“, 1937 m. „Kario“, 1930 m. „Laimės“ kalendoriai. Nuo kada Vytautą lydi šis pomegis? „Gal nuo prigimimo“, — juokauja jis ir pasakoja, kad pirmoji jo kolekcija — iš seserės vestuvių. Vyrai rūkė ir mėtė cigarečių pokelius. Vytautas juos surinko ir lig šiol tebesaugo.

Jis pasakoja, kad 1940 metais atvažiavo į Aukštijos Fredos sodininkystės daržininkystės mokyklą. Mokėsi sodininkauti. Po to čia pasilikti dirbti. Tarsi sodinukas, sulėdo čia savo tvirtas šaknis. Su sodų žydejimu, vaisiais svyrantių šakų derliumi, šio krašto žmonių rūpestiais įsišaknijo Vytauto gyvenimas.

Kartą medelyne jis prisirinko kibirą gilių — tokios sveikos, kupinos gyvybės, džiaugsmo jos buvo. Pasėjo jas prie namų. Pridygo gražių azuolaičių. Pasodino vieną Garliavą — Vasario 16-osios progą. Sužinojo kiti. Ir pasklido Vytauto azuolai po visą Lietuvą — į J. Basanavičiaus tėviškę,

Paberžę, Prienų parką. Jie lyg sargybiniai sustojo prie buvusio Tauro apygardos partizanų štabo, prie Tremtinių aukuro Jonučių kaime. Pagarbą, meilę šventam medžiui Vytautas skiepijo mokyklos jaunimui. Jis teigia, kad, jei medis nukertamas, jam reikia dovanoti antrąją gyvybę.

Vytautas niekada nebuvo skobęs kryžių, nors turėjo darbščias rankas ir jautrią širdį. Vokiečių laikais nebuvo apavo — tašė klumpes, o ant jų kulnų kaimo merginoms rožės išdroždavo. Nebuvo atvirukų — su spalvotais piešukais dailius vaizdelius išpiešdavo.

Pirmąjį kryžių išskobti jį paskatino vienas gyvenimo įvykis. „Jei liksiu gyvas — padėkosiu Aukščiausiam“, — besislapstydamas nuo tarnybos sovietinėje kariuomenėje, prisiekė Vytautas. Beveik 6 metų azuoliniame kopytstulpyje pavaizdavo „Pasaulio sutvėrimą“. Į jį sudejo tiek meilės, lietuviško darbštumo, kad žmonės iš tolimiausių kraštų skubėjo į jį pasižiūrėti.

Kiekvieną meistro išskobtą kryžių lydi gyvenimo istorijos. Lukoševičių sodyboje augo būrelis vaikų. Tėvai atsiėmė aštuonnetį hektarų žemės. Padalino žemėlį lyg duonos kepalą — į dešimt lygių dalių. Penkias vienoje kelio pusėje, tiek pat — antroje. Kad vaikus santarvė lydetų, gale lauko pastatė Vytauto Švirino išskobtą kryžių. „Dieve, neužmiršk artojų, saugok jų sodybas ir namus“, — iš pačios širdies gėlių surikiavo žodžius meistras, palikdamas juos kryžiui, kaip vilties ženklą.

Vaziuodami per Lietuvą, visur surasim jo skobtų kryžių ir kopytelių. Kėdainių rajone Liolių kaime, Vilkaviškio rajone Antupių kaime, Anykščių rajone, Skiemonių miestelyje, Šiaulių rajone Kryžių kalne...

Kiekvienas jų — nepakartojamas, sušildytas meistro kūrybos ugnelės. Skobdamas kryžių Kėdainių rajone, Šėtos apylinkėje, dviejų išnykusių kaimų atminimui, į jį regis, perkėlė visus brangiausius buvusio kaimo vaizdus. Išskaptavo jaukią trobelę, svirtį,

A. ir V. Švirinai kuria filmą „Kaip duona ateina ant mūsų stalo“.

A. ir V. Švirinai dainuoja Alsenų folkloriniame ansamblyje.

gandrailidį. Kai kurie kryžiai jam be galo brangūs. Net kvapai sulaikiai, besiklausant jo pasakojimo, su kokių atidumu jis kūrė vieną iš paskutinių darbų. Tai dailus azuolinis kryžius, skirtas kunigui monsinjorui Andriui Gustaičiui. Ne vieną bemiegę naktį jis paaukojo, kurdamas būsimą kryžiaus vaizdą. Su dideliu atidumu Vytautas skobė, jo džiausias tarant, „Kieliką, stulą, mišiolą, vynuogės rankos, ostiją“. Pro akis menininkui prabėgo daugybė šviesių akimirkų, kurias jam likimas dovanavo, giedant Garliavos bažnyčios chore.

Kaimo žmonių labiausiai pamėgtas Mastaicų kaimo kryžius. Po juo pavaizduota klūpanti Dievo Motina. Šį kryžių pastatė senojo samanoto, šimtmečių naštos neišlaikiusio vietoje.

Vytauto Švirino šeimą žmonės lanko lyg bitutės žydintį klevą. Viena motiutė paprašė išdrožti kampinukę rožančiui pasidėti. Vytautas išdrožė ir ne bet kaip, o išrašydamas žodžius: „kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien“. Vytautui ir Albinutei Švirinams likimas dovanotojo šešis krikštūnus ir aštuonias krikšto dukras. Kiekvienam vaikui, lyg saulės spindulėlių, Vytautas dovanavo savo rankomis išdrožtą kryželį. Drauge ir tikėjimą, kad jo vaikai eis Kristaus keliu. Jo meilė ir globa Vytautas jaučia visą gyvenimą. Labiausiai jis Aukščiausiam dėkingas, kad jo gimtame krašte, giedant Krokialaukio bažnyčios chore, likimas jį suvedė su Albinute. Bendra giesmė juos sujungė visam gyvenimui. Drauge vargo, dainomis kasdienybę skaidrino. Liaudies dainų abu iš vaikystės atsimeina per 300. Atsinešė jas iš derlingų tradicijų žemės. Vienas iš Krokialaukio, antrasis iš Balbieriškio parapijos. Jų abiejų balsai be galo dera. „Pakalnėlė žirgelius balnojau, nuo motiutės dukrelę viliojau...“ — dainuojant pakvimpa jaunystės šieno pradalgiais, atgyja atsiminimai, tarsi ramunės pievoje, pražysta šypsenos abiejų

veiduose. Dainuotų ir dainuotų!

Daugelį metų dalyvaudami Alsenų folkloriniame ansamblyje, lyg darbščios bitutės korį lypdydamos, jie sunėšė savo krašto brangų nektarą — dainas, pasakas, žaidimus. Jų išmokė jaunimą. Jie ansamblio vadovė Marijai Ažuolaitienei yra gyvas, niekada neišsenkantis šaltinis.

Gerumas, noras dalintis tradicijomis su kitais juos lydi visą gyvenimą. Abu sumanė sukurti filmą, pavadintą „Kaip duona ateina ant mūsų stalo“. Atlikėjais, režisieriais, scenaristais buvo Vytautas ir Albinutė. Veiksmas vyko jų sodyboje. Savo žemėje, kaip kasmet, rugius pasėjo, nukirto, kulius rišo, kulė, vėtė, savomis girmomis malė, duoną maišė, minkė. Ugnį kuro, žarijas skirstydami taip, kad vienodai prišiltų padas. Šiltą pagranduką piemeniui į delnus įdėjo.

Gyva ši tradicija. Ir šiandien, jei užsuktume į svečius, svetingi šeimininkai atrežtų kvapnios, namuose keptos ruginės duonos riekelį. Svečių juodu visuomet išlydi su daina.

Mėgstamiausioji ši: „Žinau, kodėl beržai prie kelio šnara, Kodėl vardais vadina mus, Žinau dabar dažniau pareisiu, mama, Į tavo saulėtus namus...“

Saulėti namai, šviesus kraštas, kuriame gyvena darbštūs, dvasingi žmonės, dainomis ir azuolais dabinantys Lietuvą.

Lina Sinkevičienė

MODERNIZUOJAMOS BIBLIOTEKOS

Bibliotekininkams reiškiant susirūpinimą, kad iš trijų Baltijos šalių Lietuvoje mažiausiai skiriama lėšų knygų įsigijimui, politikai žada modernizuoti bibliotekas.

Liepos 18 d. prezidentas Valdas Adamkus su kultūros atstovais aptarė Lietuvos bibliotekų ir knygų leidybos problemas. Susitikime dalyvavo kultūros ministrė Roma Dovydenienė, viceministrė Ina Marčiulionytė, Seimo Švieti-

mo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Rolandas Pavilionis, bibliotekų atstovai. Susitikime V. Adamkus pasiūlė numatyti labai aiškų veiksmų planą, kaip plėsti bibliotekų fondus, įrengti kompiuterius.

Pasak kultūros ministrės Romos Dovydenienės, periodikos komplektavimas turėtų būti atliekamas Kultūros ministerijos lėšomis, kad atskirose bibliotekose būtų galima surasti tuos leidinius, kurie įdomūs visuomenei, o ne priklausytų nuo savivaldybės lėšų ir nuo galimybių vieną ar kitą leidinį įsigyti.

Šiuo metu Lietuvoje veikia 3881 biblioteka, tarp jų — Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, 5 valstybinės reikšmės bibliotekos — Vilniaus universiteto, Lietuvos mokslo akademijos, Lietuvos aklijų, Lietuvos technikos, Lietuvos medicinos bibliotekos, Lietuvos žemės ūkio biblioteka.

Lietuvoje veikia 5 apskričių ir 62 miestų bei rajonų savivaldybių viešosios bibliotekos, turinčios 1,391 filialą.

2001 metams bibliotekų komplektavimui skirta 234,000 litų, t.y. kiekvienam šalies gyventojui vidutiniškai tik po 63 centus. Tai beveik dešimt kartų mažiau nei Estijoje, kur skiriama 6 litai. Šiaurės šalyse ši suma siekia 20-40 litų.

Bibliotekininkų teigimu, viena priežasčių, kodėl Lietuvoje internetu naudojasi mažiausiai gyventojų lyginant su Estija ar Latvija, yra ta, kad kaimyninėse šalyse interneto centrai veikia miestų bibliotekose.

Koncernui „Taylor Nelson Sofres Interactive“ priklausanti bendrovė „BMF Gallup Media“ neseniai paskelbė, kad Lietuvoje internetu naudojasi 9 proc. gyventojų, tuo tarpu Estijoje jų yra 33 proc., Latvijoje — 13 proc. (BNS).

* Utenos seifų gamintoja UAB „Seifuva“ gavo amerikiečių pasiūlymą bendradarbiauti. Neatmetama galimybė, kad JAV firma ateis į Lietuvos bendrovę su investicijomis ir taps „Seifuvos“ dalinkinke.

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietažvazdžius (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

V.A.L. Auto Servisas
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Vanklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams - nuolaidos. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183, 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

Ivairūs

Nebrangiai atlieku klasikinių masažų visam kūnui, šviesos ir spalvų pagalba padedu esant depresijai, nemigai bei baimės jausmui.
Tel. 708-415-4902, Marija.

Padedame žengti pirmuosius žingsnius Amerikoje.
Vairavimo teisės. Soc. Security, parvežame iš O'Hare oro uosto, padedame susirasti gyvenamą vietą
Tel. 708-870-3481.

MTCI siūlo:
2 mėn stomatologo padėjėjo kursų tik sekmadieniais, praktiką atliekant Amerikos biure, kuriame dirba skirtingų specialybių stomatologai, jums patogiu laiku. Išmoksite dirbti kompiuteriu, sudaryti autobiografiją (reziumė) ir daug kitų dalykų.
Daugiau informacijos tel. 847-392-8080.
Susikabėsite rusiškai.

Ieško darbo

Odeta ieško darbo su grįžimu į namus. Kalba angliškai, turi automobilį. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-392-3677; 847-877-0498.

Ieškau darbo nuo 4 val.p.p. Galiu prižiūrėti vaikus ar senelius. Turiu rekomendacijas. Tel. 708-917-9051, Danguolė.

Nekilnojamasis turtas

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sažiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
New Vision
Bus: 708-361-0800
Vok. Mob. 773-854-7820
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestyje, kreipkitės į **DANUTĖ MAYER**. Profesionaliai ir sažiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Siūlo išnuomoti

Down town, šalia Illinois universiteto išnuomojamas labai gražiai suremontuotas 2 miegamųjų butas. Kaina \$700. Skambinti tel. 773-767-2400, First Rate Real Estate, kvietė Ausrų Padalinio.

Siūlo darba

Visai darbo dienai reikalinga slaugė ir namų tvarkytoja. Privalo susikalbėti angliškai ir turėti geras rekomendacijas. Nuostabi vietovė.
Tel. 312-255-1197; 312-255-1919.

Housekeeper and caregiver full time. Must communicate in English. Must have good references. Gold coast location.
Tel. 312-255-1197 or 312-255-1919.

Reikalingi dažytojai su patyrimu Amerikoje. Privalo turėti automobilį. Darbas šiaurės-vakarų rajonuose. Tel. 847-808-9109 vakare nuo 8 - 10 val. Susikabėsite angliškai, rusiškai.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-820-6155.

Parduoda

Parduodu „Singer“ siuvimo mašiną, mikrobangų krosnelę, automatinį žolės laistytuvą, nenaudotą invalido tualetinę kėdę, 10 puodelių kavos virduklę.
Tel. 708-952-4497.

THE QUARRY INN

Rest Room & Lounge
Istoriniame Lemonte
326 Main Street

Profesionali šefė Dalia pateikia unikalius amerikietiškus ir europietiškus valgius, tarpe jų galima gardžiuotis tikrais tarkių cepelinais trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais, kugeliu su lietuviška dešra ir kopūstais — penktadieniais, o koldūnais — kas dieną. Patiekalus galima ir užsisakyti. Tel. 630-257-8925.

Kviečiame apsilankyti, Renata ir Petras Remeikiai.

V. Švirinų jubiliejaus proga sveikina Alsenų seniūnas A. Pupale ir folklorinio ansamblio vadovė M. Ažuolaitienė.

V. Švirino išskobtas kopytstulpis Zapyskio kapinėse.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PO GEGUŽINĖS

Atiū visiems, dalyvavusiems 5-ojoje „Gijos“ gegužinėje. Smagiai praėjo renginys, puikūs atgarsiai. Galima sakyti, kad renginys ne tik pavyko, jis kaip niekad gerai ir sklandžiai praėjo.

Dėkojame visiems dalyviams, o ypač pagalbininkams – ir veteranams, ir naujai įsijungusiems į „Gijos“ veiklą ir visą vakarą uoliai tarnavusiems gegužinės svečiams.

Smagu, kai įdėtas darbas nenuveina veltui.

Ne vienas iš anksto buvo skeptiški atsiliepę apie pakilusią bilieto kainą (15 dol.), bet, dar neįpusėjus gegužinei, buvę skeptikai prieidavo prie organizatorių, spausdavo jiems ranką ir girdavo, sakdami, kad dabar supranta, kodėl – gyva muzika, lėlių spektaklis, apžvalginė „Gijos“

fotoparoda, turtingesnė loterija, kokybiškesnis ir įvairesnis maistas. O jubiliejinį medalį, specialiai pagamintą Lietuvoje, vyresnio amžiaus žmonės, sužinoję, iš kur jis atkeliavo, pagarbai bučiavo ir glaudė prie širdies.

Apie „Gijos“ iš Cleveland gegužinę galėsite paskaityti „Draugo“, „Amerikos lietuvių“ laikraščiuose bei mūsų web puslapiuose. O kai gaušime Amerikos LTV specialiai jų laidai filmuotą medžiagą, pakviesime visus norinčius kartu pasižiūrėti.

Na, o nedalyvavusieji, pasiklausę gerų atsiliepimų apie „Gijos“ gegužinę, tikriausiai persigalvos ir kitais metais padarys mums palankų sprendimą.

Atiū visiems. Iki kitos gegužinės.

Dainius Zalensas
„Gija“ Cleveland

LIETUVOS PREZIDENTAS PAKLUSO ISTATYMAMS

Idomus, nuoseklus ir daugeliui išsivijęs lietuviams primtinas „Draugo“ vyr. redaktorės Danutės Bindokienės vedamasis straipsnis, išspausdintas „Drauge“, š. m. liepos 3 d.

Savaime suprantama, kad prezidentas V. Adamkus pakvietęs į premjerą postą A. Brazauską, nuvylė užsienio lietuvių. Tačiau teisybės vardan, reikia pasakyti, kad prez. V. Adamkus pasielgė ištatymiškai. Iš viso Seime esamo 141 parlamentaro. A. Brazauskos kandidatūrą paremė 84 Seimo nariai. Laikydama šis daugumos principo, prezidentas noromis nenoromis sutiko su ištatymo raide ir pavedė A. Brazauskui formuoti naująją vyriausybę.

Jeigu patiktume Lietuvos gyventojų apklausos duomenimis, „Baltijos tyrimų“ atliktą apklausą, A. Brazauską vertina 67 proc. Antrąją vietą jį Kazy Bobelis 63 proc. Trečioje vietoje prez. V. Adamkus 61 proc. ir t.t.

Tėvynės sąjungos konservatorių pirmininko Vytauto Landsbergio populiarumas šioje apklausoje visiškai neminimas.

Geriausios pasakė žurna-

listas – konservatorius Rimvydas Valatka: „Lietuva jau buvo išmokusi gyventi ir be A. Brazauskos, mokės ji gyventi ir be V. Landsbergio“.

Baigiau su buvusio „ubagų karaliaus“, o dabar Seimo atstovo, V. Štusausko pranešimu, kad tvarką Seime galime įvesti tik pasiūlydami su „Kalašnikovo“ automatu. Klausimas: ar tauta išrinko „geriausią“ Seimo atstovą.

Vytautas Štuskas
Los Angeles

ACIŲ AURELIJAI SPRAYNTEI UŽ RAŠINĮ

Aurelija Sprayntė, Alėdžių Ateitininkų kuopos pirmininkė, parašė ir atsiuntė į „Draugo“ dienraštį straipsnį, užvardintą „Blogis veržiasi pirmyn dėka tų, kurie netiki gerio galia“. Nors ji rašo apie įvykius Lietuvoje, bet tinka Amerikai ir visam pasauliui, kuriuose blogis lenka, kaip yla iš maišo.

Šių dienų jaunimas užmiršo žodį „ne“ ir todėl seka masė, kurioje nėra moralės supratimo, nėra noro išsikirti iš šios „avių bandos“ ir pasirodyti, kad kitaip galvoji. Šių dienų ne tik jaunimas, bet ir didelė dalis suaugusių visuomenės yra užliūliuoti televizijos reklamų, žiniasklaidos, įvairių

Senąjį Rytų Lietuvoje.

G. Žilinsko (ELTA) nuotr.

filmų, kuriuose nėra moralės, artimo meilės ir pagarbos Dievui. Šita didžioji žmonių masė seka tuos, kuriems rūpi, kaip greičiau išgyti „auksą veršį“, pamiriant visus doroves ir Dievo duotus principus.

Poetas Romualdas Kisielius rašė: „mums reikia žmonių, kurie prikeltų tautą, kurie ją vestų ateities keliu...“ Mums reikia žmonių, kurie ją gerbtų ir mylėtų. Mums reikia daug gerų ir pasiūventusių žmonių...“.

Atiū Aurelijai Sprayntei už gilią mintis, tinkantį ne tik Lietuvai, bet ir visam, šių dienų pasauliui.

Antanas Paužolis
Chicago, IL

DĖKINGAS S. SURANTUI UŽ „VENONĄ“

Maniau, kad „Dirvoje“ tilpęs atidengimas „Venona“ paslaptį sužadins mūsų politikų dėmesį Lietuvai lemtingai išdėstyti JAV aukštuosiuose sluoksniuose Antrojo pasaulinio karo (APK) metu. Gavau iš nepažįstamos skaitytojos padėkos už straipsnį laiška: ji rašė pirkianti „The Venona Secrets“ knygą, kad jos ankai suprastu, kaip ji čia atsidūrė. Keli patriotiniai laikraščiai Lietuvoje perspausdino tą sensaciją, bet išsivijęs spaudoje, politikavime ir simpoziume – tyla. Lyg „Venonoje“ atidengta paslaptis, jog tai, kad Sovietų agentas Harry Hopkins su išdavikų gauja vyriausybėje iš tikrųjų vadovavo APK ir pokarinio pasaulio planavimui pagal Stalino nurodymus, būtų lietuviams neįdomu.

Nuotai ką pagerino Stasys Surant pasigirtinai straipsniu apie tą sensaciją birželio 27 d. „Drauge“. Buvau bejuriškas, jog ir mūsų politikos „rabinai“ laukia nurodymų (apie ką galima kalbėti) iš „New York Times“. Pagaliau nereiškė net mano straipsnio, kad atsiskleis didžioji išdavystė: C-SPAN du kart davė valandos ilgio programą, kurioje knygos autorius, žymi JAV žvalgybos asmenybė, Herbert Romerstein nuplėšė išdavystę ilgai dengusį šydą. Patvirtina, kad 2000 m. anti-komunistinio Kongreso Vilniuje rengėjai sugebėjo gauti H. Romerstein vienu iš pranešėjų Kongrese.

Tyla apie „Venona“ JAV „liberaluose“ suprantama: čia jie parodomi kaip buvę išdavikų rėmėjai, gynėjai ir net garbintojai. Jie be paliovos puldinėjo „makkartistus“, „berčinkus“ ir dešiniuosius, apskritai, kurie kėlė išdavystę viešumon. Tačiau kodėl tyla mūsųose, kai Lietuva dar ir dabar kraujuoja nuo išdavystės žaizdos? Todėl džiaugiuosi S. Suranto „pirmąja kregždė“.

Vilius Bražėnas
DeLand, FL

Iš partizanų istorijų (62)

PIETŲ ŽEMAIČIAI PRIEŠ OKUPANTUS

Kodėl pietų žemaičiai pakilo į kovą prieš bolševikus okupantus? Jau 1940-1941 metais pietų žemaitiją palietė bolševikų baudėjų veiksmams ir tremimai. 1940-1941 vien iš Raseinių apskrities į Sibirą ištremtos 523 šeimos, o iš Tauragės apskrities – 435 šeimos („Lietuvių Archyvas“, K, 1942).

Prasidėjus antrajai okupacijai, enkavedistų ir pasienio dalinių siautimas buvo dar baisesnis. Okupantų kariuomenė prieš lietuvių rezistentus panaudojo aviaciją, tankus ir minosvaizdžius. Žemaitijoje „šukavo“ Birbiliskės, Lapkalnių, Burbinės ir Lemontiškių miškus, Paliepių pušynus bei Karšuvos girią. Akcijų metu nužudė šimtus beginklių gyventojų.

Baudimams (represijoms) vykdyti į Raseinių ir Tauragės apskritys atsiųstos 22 MVD igulos. Kiekvienoje iguloje – 100-200 iki dantų ginkluotų čekistų. Kiekvienama valstijai A. Sniečkus įsteigė 10-20 „liaudies gynėjų“ (stribų) būrių.

Lietuvos Laisvės Armijos kovotojai, pradėję veiksmus 1944-1945 metais, puolė Sėdėdžius, Girdžių, Vadvėgius, Gaurės, Batakių ir Girkalnio miestelius. Tai buvo atsakymas į čekistų vykdomas masiškas nekaltų žmonių žudynes, kuriomis MGB siekė provokuoti tautos ginkluotą reakciją. Bolševikų daliniai pradėjo baudžiamąsias operacijas prieš Lietuvos partizanus. Vieną iš pirmųjų akcijų pradėjo puldami Diekaimį (4 km. nuo Betygalos). Didelės enkavedistų ir pasieniečių pajėgos apsupo kaimą ir jo apylinkę. Okupantai reikalavo išduoti vienuolika rusų kareivių, kuriuos tariamai nelaisvėje laikė kaimo partizanai. Du kartu rusai bandė stakauti gerai įsitvirtinusiems partizanams. Nepasisekė. Gynėjai sumaniai vadovavo buvęs Lietuvos karininkas Mykolas Dapkus. Įsiūtę rusai padegamosiomis kulkomis ėmė deginti sodybas. Sunaikino visą kaimą. Tikras aukų skaičius

nežinomas. Žuvo du partizanai: Stasys Lukminas ir Jonas Šablauškas.

1944 m. gruodžio 16 d. didelis bolševikų kariuomenės dalinys puolė Paliepių pušyną ir Lapkalnių mišką esančius partizanų. Žuvo: A. Garolis, J. Jankauskas, A. Klimanskis, A. Klyba, S. Mykolaitis, E. Ramoška, J. Strumakis, E. Simulevičius, A. Štūkis, S. Štūkis, A. Teršalakis, Z. Vaitkevičius, K. Poška, ir A. Štarras. Rusų nukauta apie 100. Pasitraukdami jie žudė nekaltus kaimiečius. Kauntytėse dalyvavo apie 300 partizanų. Būriams vadovavo lt. Vladas Kuročka ir lt. Jonas Kastyras. Grupės vadas – kpt. Vladas Pabarčius.

Henrikas Kudreikis

STOVYKLA PABĖGELIŲ VIAKAMS

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus jaunimo savoriai Trakų rajone, Jovariškių kaime, prie Akmenos ežero surengė aštuonių dienų vasaros stovyklą pabėgėlių vaikams. Dalyvauti stovykloje pakviesti 24 vaikai iš Ruklos pabėgėlių priėmimo centro, 12 vaikų iš Pabrados užsieniečių registracijos centro ir 6 pabėgėlio statusą turintys vaikai iš Jonavos, Kauno, Pabrados.

Vaikus prižiūrės ir su jais bendraus vienuolika Lietuvos Raudonojo Kryžiaus jaunimo savorių. Stovykloje veiks gamtos, turistų – orientacininkų, teatro, dailės, sporto būreliai, bus rengiamos įvairios šventės, vakaronės, turistiniai žygiai.

Stovyklautojai bus mokomi naujų įgūdžių, savarankišku-

DRAUGAS, 2001 m. liepos 27 d., penktadienis

7

A. † A.

„LIONĖ“ MILIAUSKIENĖ

1937 - 2001

Mirė 2001 m. liepos 25 d., sulaukusi 63 metų. Gyveno Orland Park, IL. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: vyras Jonas, duktė Tina su vyru David Stogak, anūkė Ashley.

Velionė bus pašarvota penktadienį, liepos 27 d., nuo 3 v.p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Religinės apeigos įvyks šeštadienį, liepos 28 d., 10 v.r. Petkus Lemont laidojimo namuose. Po apeigų velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvsė.

Nuliūdę: vyras, duktė su šeima.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Mielą klubo valdybos pirmininką VLADĄ PALIULIONĮ, jo mylimai seseriai

A. † A.

ONAI DURIENEI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučia

Panevėžiečių klubas Čikagoje

mo, lavins šnekamąją lietuvių kalbą.

Stovyklos tikslas – suteikti pabėgėlių vaikams galimybę geriau pažinti Lietuvą.

Stovyklą pabėgėlių vaikams Lietuvos Raudonojo Kryžiaus jaunimo savoriai organizuoja jau ketvirtą vasarą. Lėšomis šias stovyklas remia Europos Sąjunga. (ELTA)

„VILTIS“ POILSIAUJA PAJURYJE

Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“ atidarė jau dvyliktą vasaros poilsio ir socialinės rehabilitacijos stovyklą pajuryje. Iki liepos 28 dienos „Pasakos“ stovyklavietėje Giruliuose proto negalės žmonės ir jų pagalbininkai ne tik ilsėjosi, bet ir ugdo socialinius ryšius ne namų aplinkoje.

Pasak „Vilties“ bendrijos tarybos pirmininkės Danos Migaliovos, vasaros poilsio ir socialinės rehabilitacijos stovyklą sutrikusios raidos žmonėms, jų šeimos nariams bei specialistams, dirbantiems su proto negalios žmonėmis, „Vilties“ bendrija organizuoja kiekvienais metais. Šįmet stovykla skiriama itin sunkios negalės proto ir kompleksinės negalės asmenims, daugelis jų nelanko lavinimo ar užimtumo įstaigos. Programoje dalyvauja per šimtą asmenų su proto negale, 92 juos lydinčių šeimų narių. Stovykloje savoriai dirbo 43 kvalifikuoti specialistai ir studentai.

Jau trečius metus stovykloje kartu su APPLE (Amerikos pedagogų talka Lietuvos pedagogams) rengiami kursai specialiesiems pedagogams. 25 specialieji pedagogai iš visos Lietuvos specialieji mokyklų ir ugdymo centrų turi galimybę dalyvauti APPLE kursuose, kelti profesinį lygį, dalyvauti stovyklos veikloje, susitikti su šeimomis, savariais. Specialiesiems pedagogams paskaitos skaitė as-

tuoni lektorai iš Lietuvos ir JAV.

„Vilties“ bendrijos organizuojamą vasaros stovyklą remia Valstybinė invalidų socialinės rehabilitacijos programa bei Švietimo ir mokslo ministerija. (ELTA)

Per birželio mėnesį Vilniuje vykusią akciją „Gyvūnai 2001“ už gyvūnų laikymo taisyklių pažeidimus buvo nubausti 75 asmenys, kuriems skirta daugiau kaip 1,300 litų bauda. Akciją vykdė Vilniaus vyriausiosios policijos komisariato (VPK) viešosios ir savi-

valdybių policijos skyriaus ekologinės ir administracinės teisės pažeidimų prevencijos tarnybos pareigūnai. Akcijos metu surengta 30 patikrinimų sostinės seniūnijų teritorijose, Vingio bei Seiriskio parkuose. Bendradarbiaujant su Vilniaus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pareigūnais, vyko pokalbiai su ūkinės paskirties gyvūnų augintojais. Jų metu buvo išaiškinti pagrindiniai Gyvūnų auginimo ir laikymo Vilniaus mieste taisyklių reikalavimai bei ūkinės paskirties gyvūnų laikymo galimybės ir perspektyvos sostinėje.

Akcijos metu gauta 11 pareiškimų apie šunų padarytą fizinę žalą bei 9 pranešimai apie benamus ir beglobius šunis. Į akciją „Gyvūnai 2001“ buvo įtrauktas planas „Del gyvulių vagystių užkardymo“. Buvo organizuoti patikrinimai Halės ir Kalvarijų turgavietėse bei skerdienos supirkimo prekybos įmonėse ir paroduotėse, siekiant nustatyti realizuojamos skerdienos įsigijimo teisėtumą. Atliekant patikrinimus, išaiškinti 23 prekybos viešosiose vietovėse ir turgavietėse taisyklių pažeidimai, pažeidėjams skirta 660 litų bauda. (BNS)

Vilniaus susivienijimas „Sodai“ buvo surengęs tradicinę mugę.

R. Vanago (ELTA) nuotr.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Peternanjam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pasaulio lietuvių centro gegužinėje. Iš kairės: Bronius Nainys, Bronė Nainienė ir dr. Leonidas Ragas.

Ruošiama ypatinga programa naujai atvykusiems lietuviams, kurie norėtų pirkti namus Marquette Parko rajone. Palankios sąlygos – įmokėti tik 1,000 dol. kartu su pagerintomis lengvatomis. Pasizymėkite kalendorių – pirmadienį, rugpjūčio 13 d., bus rengiamas specialus seminaras, o daugiau informacijos mūsų laikraštyje bus pateikta vėliau.

Dalia ir Stasys Strasius, grąžindami būsimą „Draugo“ pokylio laimėjimų šaknelę, mūsų dienraščio paramai atsiuntė 50 dol. auką. Ačiū už dosnumą!

Matilda Kurapka, gyvenanti Putnam, CT, mums atsiuntė ne tik rudeninės „Draugo“ šventės laimėjimų knygelę, bet ir 40 dol. auką, už kurią labai dėkojame.

NETIKĖKITE APGAVIKŲ VILIONĖMIS

Noras patekti į išsivąsotą šalį – Amerika yra toks didelis, kad mūsų tautiečiai Lietuvoje griebiasi ir dokumentų klastojimo, kas yra baudžiama net laisvės atėmimu. Jau nuo pavasario yra pradėta klastoti Valstybinio socialinio draudimo fondo („Sodros“) pažymėjimai, o taip pat ir bankų sąskaitų pažymos.

Tai atlieka įvairūs vertelgos, kurie už nemažą atlyginimą, padirbinėja dokumentus, kuriuose atsiranda mistiški skaičiai apie neva gaunamus didelius atlyginimus už turimą solidų darbą. Tie vertelgos taip pat sugeba padaryti ir įspūdingas banko taupomąsias sąskaitas, kad vizų davėjams JAV ambasadoje Vilniuje net nekiltų jokių minčių apie galimą prašytojų pasilikimą Amerikoje.

Kaip rašo „Kauno diena“, vien tik Kauno policijai dabar jau žinoma 15 atvejų, kai į JAV bandyta prasmukti pagal suklastotus „Sodros“ pažymėjimus. Yra teigiama, kad už bankų sąskaitų klastojimą grėšia laisvės atėmimas iki 3 metų, pataisos darbai iki 2 metų arba piniginė bausmė. Vertelgos už „patarnavimą“ – bankų sąskaitų padirbinimą ima nuo 100 iki 200 dolerių.

Kaip rašoma Kauno dienraštyje, padirbti tuos dokumentus nėra sudėtinga. Ketinantys vykti į JAV ambasadą pasiskelbia spaudoje, kad ieško, kas galėtų sutvarkyti visus reikiamus dokumentus. Klastojimų verslu užsiiman tieji vertelgos tokiu ieškančiam dažniausiai iš telefono automato paskambina ir pasiūlo susitikti neutralioje vietoje. Po to už Atlanto norintis važiuoti mūsų tautietis kreipiasi į „Sodrą“, sakydamas, kad yra pametęs savo pažymėjimą. Sumokejęs 50 litų pabaudą, jis tolimesnį darbą patiki vertelgoms.

Aldona Panka, gyvenanti Oak Lawn, IL, pratešdama prenumeratą, mūsų dienraščio paramai paaukojo 50 dol. Didelis ačiū už dosnumą ir dėmesį!

Dainava laukia mūsų. Tad visi Čikagos ir kitų miestų LFB sambūrių nariai ir jų bicipuliai kviečiami dalyvauti šią vasarą vykiančioje 45-ojoje Lietuviškų studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje rugpjūčio 19-26 d. Registruojantis ir kambarius užsisakant prašome kreiptis į Marytę Petrulienę adresu: 37668 N. Laurel Park Dr., Livonia, MI 48152; tel. 734-953-9182.

Ona Mažionytė, grąžindama būsimą „Draugo“ pokylio laimėjimų šaknelę, mūsų dienraščio paramai atsiuntė 50 dol. auką. Ačiū už dosnumą!

Dabar JAV ambasados Vilniuje darbuotojai jau apmokėti, kaip atskirti padirbtus dokumentus. Kaip sako JAV ambasados atstovas spaudai Michael Boile, suklastoti dokumentai iš karto yra persiunčiami policijos pareigūnams. „Vizų prašymų per pastaruosius dvejus metus patrigubėjo, taip pat gerokai padidėjo ir suklastotų dokumentų skaičius,“ – pareiškė tas pats pareigūnas.

Yra tikrai liūdna matant, kad mūsų tautiečiai Lietuvoje, ten neradami geresnių pragyvenimo šaltinių, taip lengvai užkimba ant nusikalstamo pasaulio atstovų meškerės: praranda ne vien jiems labai reikalingus pinigus, bet ir patys kartais atsiduria už grotų arba patiria kitų nemalonumų, kai ambasada, bendradarbiaudama su „Sodra“, sužino, jog dokumentai yra padirbti, tas asmuo penkerius metus negali kreiptis į ambasadą vizos reikalui. O išsiaiškinus dėl banko sąskaitos padirbinimo, tokiu žmogui gali tekti sumokėti baudą arba sėsti į kalėjimą.

Kas keistiausia, jog čia nukenčia tik apgavikų suvedžioti, norintys bet koku būdu į JAV išvykti ir čia bei šeimai užtikrinti pragyvenimą žmonės. Klastojimo specialistai ir suktai šiuo atveju visai neliečiami.

Iš tiesų Lietuvoje yra labai daug patiklių žmonių, kurie tiki bet kokių suktų vilionėmis. Žinoma, dauguma tai daro ne iš gero gyvenimo, nes, kaip mūsų liaudis sako, „skęstantis ir už skustuvo griebiasi“.

Įdomu, kokią apgavystės schemą norintiems bet kokia kaina išvykti į JAV apgavikai dabar sugalvos? O kad ką nors mūsų vargstantiems tautiečiams jie pasiūlys, visai netenka abejoti.

Ed. Šulaitis

ČIKAGOS „FIRE“ FUTBOLININKAI LAIMĖJO

Praėjusį šeštadienį Čikagos „Soldier Field“ stadione vietos Čikagos profesionalų futbolo („sokerio“) komanda įveikė Dalas „Burn“ vienuolikę 2-1. Rungtynės, stebint daugiau negu 20,000 žiūrovų, buvo gana įtemptos ir savotiškai įdomios. Nepaisant, kad čikagiečiai laikomi geresne komanda ir turėjo gerokai daugiau progų negu varžovai, jiems nesisekė šaudyti į vartus. „Fire“ atstovas bulgaras Stoitchkov net prašovė pirmąjį baudinį. Tačiau po kurio laiko jis įmušė čikagiečiams priteistą antrą smūgį nuo 11 metrų ribos. Jis taip pat ant rame pratęsimo kėlinukyje padavė kamuolį čikagiečiui Erik Vynaldai, kuris iš arti pelnė pergalę atnešusi įvartį.

Šiose rungtynėse buvo pagerbti ankstesnių Čikagos futbolo profesionalų komandų „Sting“ ir „Power“ garsieji žaidėjai, kurių tarpe išskirtiną vietą užima vokiečių Karl-Heinz Graniza. E.Š.

„LITUNICOS“ FUTBOL TURNYRAS

Beveik kiekvieną vasarą „Lituanicos“ futbolo klubas rengia vasarinį futbolo turnyrą-gegužinę. Šiemet jis vyks rugpjūčio 12 d. aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro. Čia pasirodys mažiausiai dvi „Lituanicos“ ekipos vyrų ir veteranų bei kvietinės vienuolikės.

Taigi bus gera proga po pertraukos pamatyti mūsų futbolininkus, o taip pat kartu su jais pasilinksminėti. Bus galimybė pusdienį praleisti gražioje gamtoje, ypač, žinant, jog tada jau karščių nepalnuojama. Tad ruoškimės rugpjūčio 12 dieną kelionei į prie Pasaulio lietuvių centro esančius sodus! Plačiau apie tai dar bus pranešama. E.Š.

Pirmajame akordeonisto Raimondo Sviackevičiaus koncerte Čikagoje, Jaunimo centre, liepos 27 d., penktadienį, 7:30 val.v. skambės lengvoji muzika. Mašinos bus saugojamos. Sekmadienį, liepos 29 d., Raimondas gros Cicero Šv. Antano lietuvių parapijos saleje po 9 val.r. lietuviškų šv. Mišių. Tą patį sekmadienį 5 val.v. Pal. J. Matulaičio misijos koplyčioje, Lemonte, PLC, skambės Raimondo atliekama klasišinė, bažnytinė muzika. Kvietiamė visuomenę atsilankyti.

Jaunimo centre susitiko (iš kairės): doc. dr. Jonas Dautaras, dr. Petras Kisieličius, šių metų Vydūno mokslinės-literatūrinės premijos laureatė doc. dr. Daiva Kšanienė ir prof. dr. Jonas Rackauskas.

Danutė Mitkienė, gyvenanti Los Angeles, CA, atsilygindama už rudeninės „Draugo“ šventės laimėjimų knygelę, mums aukoja 90 dol. Dėkojame už dosnumą ir linkime sėkmės laimėjimų traukime.

Ar turite prizų, kurie tiktų „Draugo“ gegužinės „laimės šaltiniui“? Atnešdami juos į mūsų administraciją, pradžiu ginsite būsimuosius „Draugo“ svečius, kuriuos smagu bus traukti dovanas iš turtingos „laimikių skrynios“.

Joana Drukteinis iš Omaha, NE, atsilygindama už „Drauge“ išspausdintą skelbimą, mums pridedo 58 dol. auką. Ačiū už dėmesį ir dosnumą!

Atsiusta paminėti

Žurnalas „Į laisvę“, kurio leidėjas yra Lietuviškų studijų centras Čikagoje, dabar spausdinamas Lietuvoje, o jį redaguoja redaktorė Aldona Žemaitytė ir kiti redakcijos talkininkai. 134-ajame liepos mėnesio žurnalo numeryje publikuojamos Lietuvos prezidento V. Adamkaus 2001 m. metinio pranešimo ištraukos apie užsienio politiką, švietimą ir kultūrą, Vaclovo Havelo mintys apie ateities pasaulį, Seimo narių pokalbis „Kiek Lietuvai reikia socializmo“ (apie LDDP ir Socialdemokratų partijos susijungimą). Inga Balčiūnienė rašo variaciją meilės tema, Julius Norvila svarsto, ar šeima trukdo modernėti, Vytautas Volertas mąsto apie Lietuvos gyvenimo blogybes, skundų ir aimanų madą, moralinę korupciją, Kęstutis Zaborskas pasakoja, kas nuveikta rengiant antikorupcines priemones, savo rašinyje Šilutės moksleivė Silvija Marcinkevičiūtė aprašomėla, gimtąjį miestelį ir atminties medžių puoselėtoją Julijū Balciauską, Antanas Adomėnas ir Linas Saldukas pateikia daug istorinių žinių ir apmąstymų apie 1944-aisiais į Vakarus pasitraukusius tautiečius, brolių Černiauskų jaudinančioje atkarpoje įamžintas Sibiran ištremtos aklos partizanų motinos atminimą, Aldona Žemaitytė nagrinėja naująją istoriką Juozą Starkausko knygą „Stribai (Ginkluotieji kolaborantai Lietuvoje partizaninio karo laikotarpiu), Gražina Mareckaitė aprašo Druskininkų tremties ir rezistencijos muziejų, Vladislovas Telksnys prisimena visą gyvenimą dėl Lietuvos Nepriklausomybės kovojusį Juozą Gražį, Rapolas Šaltenis mini poetą Adomą Jasą, spausdinamas Pilypo Naručio prisiminimas apie Kauno radiofono veikimą 1941 m. Lietuvos sukilimo metu, Aloyzas Urbšys prisimena savo dėdinę Mariją Mašiotaitę-Urbšienę, Kęstutis Mikeiliūnas mini Lietuvos radijo 75-metį, žurnale yra ir „Knygos lentynos“, „Sukaktių“, „Skaitytųjų nuomonės“ skyreliai. „Į laisvę“ administratorius Š. Amerikoje – Jonas Prapapas, jo adresas – 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305.

Naujai išrinkta 2000 m. Pasaulio lietuvių centro tarybos ir valdybos nariai Lemonte. Iš kairės: Rimantas Griškelis, tarybos pirmininkas; Aleksas Jonušas; Vitalija Vasaitienė; Romas Kronas; Liolė Kazėnienė, posėdžių protokoluotoja; Aleksas Vitkus, išdininkas; Violeta Karalienė, PLC administratorė; Algis Saulis, valdybos pirmininkas; Algis Rugienius jaun.; Alberto Glavinskas; Kęstutis Ječius, pokylių salės pertvarkymo architektas; Violeta Strikienė; Vytenis Lietuvninkas; Donatas Siliūnas; Genė Rimkienė; Vytautas Germanas ir Povilas Kilius. PLC valdybai ir tarybai taip pat priklauso ir Juozas Kapačinskas, Antanas Razma jaunesnysis.

PLC DIREKTORIAI IR VALDYBA

2001 m. vasario 25 d. metinio narių susirinkimo metu Pasaulio lietuvių centro nariai išrinko 7 PLC tarybos direktorius. Taigi nauja 2001 metų PLC Tarybos sudėtis yra tokia.

Dvejiems metams išrinkti Vytautas Germanas, Alberto Glavinskas, Aleksas Janušas, Antanas Razma jaun., Algis Rugienius jaun., Donatas Siliūnas, Violeta Strikienė.

Dar vieniems metams lieka Juozas Kapačinskas, Povilas Kilius, Romas Kronas, Vytenis Lietuvninkas, Genė Rimkienė, Vitalija Vasaitienė, Rimantas Griškelis.

Ta pačia proga pakartotinai buvo išrinkta revizijos komisija: Vytautas Jasinevičius, Aleksas Karaliūnas, Liudas Šlenys.

Naujos tarybos posėdyje, vykusiame 2001 m. kovo 26 d. Rimantas Griškelis buvo išrinktas PLC tarybos pirmininku, Algis Saulis — PLC valdybos pirmininku, Vitalija Vasaitienė — korporacijos sekretore.

PLC išdininko pareigas buvo pakviestas ir sutiko eiti Aleksas Vitkus. Protokoluoti

tarybos posėdžius sutiko Liolė Kazėnienė.

Komitetų sudėtis buvo pertvarkyta. Vadovavimo pareigomis direktoriai pasiskirstė taip.

1. Bendrų patalpų komitete dalyvauja visų centro naudotojų atstovai. Komiteto tikslas yra pasidalinti esminiais reikalais, patarimais, bendrais rūpesčiais siekiant koordinuotos veiklos tarp visų narių ir PLC tarybos bei valdybos. Komitetui vadovauja Genė Rimkienė, kiti nariai: A. Saulis, V. Vasaitienė, R. Griškelis.

2. PLC nuostatų komitetas tęsia nuostatų tobulinimo darbą atsižvelgiant į narių siūlymus. Vadovauja Vytenis Lietuvninkas, kiti nariai: P. Kilius, R. Domanskis ir kiti kvieisti PLC nariai.

3. Pastato priežiūros komitetas sudaro konkrečią 1 ir 5 metų samatą ir planus, pagal kuriuos galima siekti pagrindinių pataisymų ir patalpų tobulinimo. Vadovauja Alberto Glavinskas, kiti nariai: A. Rugienius jaun., J. Kapačinskas, A. Saulis.

4. Visuomenės ryšių komitetas skelbia PLC darbus ir rei-

kalus spaudoje, siuntinėja nariams pranešimus, skelbia aukotojus. Jam vadovauja Romas Kronas, kiti nariai: A. Janušas, A. Saulis, R. Griškelis.

5. Lėšų telkimo komiteto uždavinys — lėšų verbavimas, kreipimasis į organizacijas ir bendroves, tikslų sąrašų vedimas. Vadovauja Antanas Razma jaun., kiti nariai: D. Siliūnas, M. Kasniūnas, A. Lieponienė ir kiti kvieisti PLC nariai.

6. Komitetas „Takas į ateitį“ tęsia pradėtą darbą ir aukų rinkimą vedant taką toliau centro aikštėje. Vadovauja Violeta Strikienė, kiti nariai: A. Rugienius jaun., A. Glavinskas, R. Griškelis.

7. Viršutinės salės pertvarkymo komitetas tęsia pradėtą darbą ir palaiko ryšius su architektu K. Ječiumi. Vadovauja Juozas Kapačinskas, kiti nariai: A. Lieponienė, D. Gylienė, A. Razmienė, M. Kasniūnas, Giedrė Mereckienė (švietimas) ir Vida Bartkienė (interjeras).

8. Bingo komitetas palaiko ryšius su Bingo vadovais, jiems talkina ir pataria. Vadovauja R. Griškelis ir A. Saulis, kiti nariai: G. Rimkienė, A. Razma jaun., Alė Lieponienė.

„SEKLYČIOJE“ — POPIETĖ SPORTO TEMA

Daugumas esame girdėję apie trečiadienines popietes lietuviškoje „Seklyčioje“, Marquette Parko lietuvių telkinyje. Ši lietuvių salė dar vis yra gyva ir traukia mūsų tautiečius net iš kitų vietovių.

Per metus čia surengiama apie 50 popietių, kurių temos liečia įvairius dalykus. Tik sportinė tematika šioje vietoje yra labai apleista. Jau praėjo turbūt pora metų, kai čia buvo rodoma vaizdajuostė apie Pasaulio lietuvių sporto žaidynes.

Liepos 18 d. popietę „Seklyčioje“ buvo sugalvota pademonstruoti vaizdajuostę apie lietuvių sportininkų pasirodymus Australijoje įvykusioje olimpiadoje praėjusį rudenį. Nepaisant, kad diena pasitaikė viena iš karščiausiųjų šią vasarą, mūsų tautiečių susirinko daugiau negu tikėtasi.

Pradžioje įžanginį žodį tarė „Seklyčios“ programų organizatorė bei vedėja Elena Sirutienė. Ji pakvietė programą tęsti žur. Edvardą Šulaitį, kuris parūpino šią vaizdajuostę. Šis trumpai supažindino susirinkusius su Australijos olimpiada, apie kurią jam teko daug informuoti spaudoje ir per radiją.

Beveik valandą užtrukusioje vaizdajuostėje žiūrovai daug ką galėjo pamatyti. Parodyti momentai sudomino ne vien sporto mėgėjus, bet ir šiaip bent šiek tiek sportu besidomintius. Čia buvo parodyti ne vien tik auksinių Lietuvos delegacijos medalių laimėtojai — V. Alekna, D. Gudžinevičiūtė, bronzą sugriebusieji D. Žiliūtė, B. Šakickie-

nė bei K. Paplavskaja, dvylika krepšininčių, bet ir visi kiti likę 62 Lietuvos sportininkai.

Ekrane sužibėjo mūsų krepšinio laimėtojų pasirodymų momentai, jų džiaugsmo akimirkos, kuomet buvo grojamas Lietuvos himnas ir kilo trispalvė, jų iškilmingas sutikimas tėvynėje, kur olimpiados dienomis mūsų tautiečiai naktimis nemiegodavo, norėdami pamatyti saviškių pasirodymus.

Buvo parodyti ir tie Lietuvos sportininkai, kuriems ši kartą nelabai ar visai nepasisekė. Kai kurie jų net ašaras braukė. Pamatėme iš Amerikos lietuvių Joną Motiejūną, kuris bebėgant gavo traumą, ir iš stadiono turėjo būti išvežtas vežimėliu.

Daug kam patiko istorinis JAV-Lietuvos krepšinio rungtynių momentas, kada mūsų S. Jasikevičiaus paskutinę sekundę mestas tritaškis vos nepasiekė tikslo, o jis galėjo atnešti didžiausią šimtmečio sportinę sensaciją — pergalę prieš nenugalimus amerikiečius.

Vaizdajuostės pabaigoje, skambant Marijaus Mikutavičiaus nuotaikingos dainos „Trys milijonai“ posmams, vėl prieš žiūrovų akis bent trumpai pralėkė žymesni šio filmo vaizdai, nepakartojamos akimirkos. O paskutiniai dainos žodžiai „Mes per vieną naktį dideli užaugom ir mes galim iš naujo“ daug ką pasakė. Pademonstravus šią vaizdajuostę vėl prabilo E. Sirutienė ir padėkojo jos rodytojui. O šis dar pažymėjo, kad mažytė Lietuva iš 200 olimpiadoje dalyvavusių valstybių laimėtų medalių skaičiumi užėmė 33

vietą. Pažymėta, kad nors oficialiai skelbiama, kad Lietuva sugriebė 5 medalius, tačiau į namus mūsų kiti parsivežė 17 apdovanojimų.

E. Šulaitis iškėlė olimpiečių pasirodymus bei parodytą dėmesį jiems, kvietė labiau susidomėti ir Čikagos lietuvių sportininkais, ypač „Lituanicos“ futbolininkais, kurie taip gražiai garsina Lietuvos vardą amerikiečių ir kitataučių tarpe.

Kaip ir visada popietė buvo baigta pietumis. Ši kartą šeiminkės parūpino skanius cepelinus.

E.Š.

Skelbimai

DRABUČAI
773-585-9500

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.

• A. & L. Insurance Agency praneša, kad nuo 2001 m. liepos 30 d. įsikuria naujoje patalpoje — Balzeko muziejuje, adresu 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60639, II aukštas. Tel. 773-581-4030.

American Travel Service agentūra bus uždaryta penktadienį, liepos 27 d., nuo 1 v.p.p. ir visą dieną šeštadienį, liepos 28 d. Pirmdienį agentūra veiks naujoje vietoje Balzeko muziejuje, 6500 S. Pulaski, Chicago, IL 60639. II aukštas, tel. 773-581-1200.